The test of orderliness in a country is not the number of millionaires it owns, but the absence of starvation among its masses.

-Mahatma Gandhi.

INDIAN

Founded by Mahalma Gandhi in 1903

Former Editor Manilal Gandhi-1918-1956

The teachers' work lies more outside than inside the classroom.

-Mahatma Gandhi.

No. 35 -Vol. LIV.

Friday, 14th September, 1956

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: SIX PENCE.

AFRICAN WOWEN AND PASSES

HE statement of protest against the issue of "reference books" to African women, handed in recently at the Union Buildings to the Prime Minister's Office by a delegation supported by thousands of African women, said that homes would be broken up when women were arrested under the pass laws; children would be left uncared for, and mothers would be torn from their babies for failure to produce a pass; women and young girls would be exposed to humiliation and degradation at the hands of pass-searching policemen.

And yet 'Die Volksblad' says that the protest was led and inspired by Europeans who "are creating underground grievances!" And Senator de Klerk is now busy drafting legislation "to prevent people coming to the Union Buildings who have no business there!"

The 'Natal Witness' comments: "The question of the rightness of the 'passes' for Native women is a separate question. There are imperious arguments for controlling the influx into the urban areas,, and the incidence of crime caused by 'shebeen queens' heads the list. To achieve this end and justify it the Government has gone to the length of making 'reference books' obligatory for all

however, are a most formidable undertaking when the Government of the day is fixed in the idea that an unpassable barrier exists between the races. If the intellectuals among the non-Europeans had at least a con-

races. Laws such as these sultative share in government policy it might be possible to make them co-operate...At this rate it might eventually be simpler to list what the people of South Africa may do than legislate for what they may not

terates," and therefore syllag buses "could not be referred to them for suggestions and criticisms..."

One pertinent criticism made in the Bunga is that the new first year Junior Certificate course does not include Latin or Mathematics, thus barring Africans from training for, e.g., the medical and legal professions.

JAPANESE MOTHER'S FIGHT FOR HAPPINESS

HE Second Congress of Japanese Mothers' opened in Tokyo, August 27. Three thousand delegates from over 2,000 national and local organisations attended.

Chairman of the Working Committee, Mme Natsu Kawasaki, said in an opening address that the Japanese Mothers were still suf fering from the effects of the last war and atomic and hydrogen bombs and it

was time for all Japanese mothers to fight for their children and themselves.

The Congress discussed · three subjects: (1) children's welfare, (2) the protection of the happiness of mothers and (3) the winning of peace and prosperity.

Delegates from other countries who attended the Second World Congress for Prohibiting Atomic and Hydrogen bombs were also present at the Congress.

CROUP AREAS IN THE CAPE

DDRESSING the Black Sash recently Mrs. Marie Grantla member of the C.R.L. Committee) said that the authorities were setting out to bring about a complete revolution in the way of life of the people of Cape Town. The population was about half White and half Coloured, and the proposals would adversely affect roughly half the population. In Paarl, too, it was proposed to move a Coloured population of 14,000 (the White population being 12,000) to the outskirts of the town and to disrupt and uproot a large progressive community. If the zoning proposals for the Peninsula were implemented it would be "a most shocking case of injustice to the Coloured people." Mrs Grant urged her audience to do everything in their power to force the authorities to stay their hands. It was their duty to affect public opinion to ensure that such a thing was not done.

"BANTU EDUCATION" AND DEMOCRACY

PEAKING of the new syllabuses introduced under the Bantu Education Act, 'Umthunywa,' says: "The community as a whole has not come within reach of the syllabuses; formerly there used to be quite sufficient time allowed for teachers to criticise constructively

syllabuses...before 'they came to their final stages.' The paper says school committees and boards should also have had opportunities for criticism, but adds: " ... it is a well known fact that, in most of the rural areas, these are composed of men who never appeared in a class-room to learn-illiToday, of all days, the joy of giving is uppermost in every heart. The best thing to give to your enemy is forgiveness; to an opponent, tolerance; to a friend, your heart; to your child, a good example; to your father, deference; to your mother, conduct that will make her proud of you; to yourself, respect; to all men, charity; and to your loved ones?

Surely a NEW INDIA PROTECTION POLICY, the best of all Gifts.

THE PLEASURE OF GIVING IS YOURS, AND THAT OF SERVING YOU IS OURS.

Che

New India

Assurance

Company Limited

Principal Controlling Officers: Rustomjee (Pty.) Ltd.

140, Queen Street, DURBAN, NATAL.

NEW NYLON SAREE MATERIALS

-JUST ARRIVED-

Gold Striped Fancy Nylons
48" 12/6 yd

Spotted Georgettes 45" 4/6 yd.

Two Tone and Rainbow Georgettes 45"
All Shades 4/11 yd.

Bordered Georgettes
All Shades 45" 3/11 yd.

Embossed Georgettes 45" 5/11 yd.

Real Benares and Jari Gold Georgette Sarees and Borders. Big range in stock.

Georgette Jari Work Sarees
All colours. £4-10-0

Georgette Sarces Cotton Embroldery £3/15/0

CHILDREN'S SCHOOL WEAR

Boys Shirts, Knickers, Blazers, Vests, Socks. Girls Gym Blouses etc. At Reduced Prices.

BLOUSES

Printed Georgette and Bemberg Skippers. Huge range now at clearing

Coloured Georgettes 45"

CHAMPALS!

Write For Samples: (Not for Rhodesia)

3/11yd.

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET,

JOHANNESBURG.

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Kampala due 29th Sept. Sailing 4th Oct. 1956. For Bombay.

Passengers must conform with the Cholera Vaccination and Yellow Fever innoculation tequirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES: DURBAN TO BOMBAY

First Class single without food £92—0—0
Second " " " £60—15—0
Third Class Bunk £31—10—0
Muslim Special Food £11—10—0 Ordinary Food £4—18—0
Hindu Special Food £10—3—0 Ordinary Food £4—6—0

Bookings for 1st, 2nd, 3rd can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to-

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add. "KARAMAT."

INDIAN OPINION

FRIDAY, 14TH SEPTEMBER, 1956

Strijdom Contradicts Himself

N a recent interview with 'U.S. News and World Report,' a paper which is read widely in American financial and industrial circles, the Prime Minister is reported to have justified the denial to the African of citizenship rights on the score that he (the African) is still very largely in the primitive stage of development and from there went on to say that apartheid holds out the only hope for the man of Africa.

If the criticism levelled against the African is that he is still very largely a backward community it is fair to infer from this the conclusion that if he had accepted Western ways of life/to a greater extent he would not be denied citizenship rights. We must get our thinking straight here. The Prime Minister has always been at pains to hold out the virtues of White civilisation (presumably civilisation as evolved by Man in Europe and America) as the pillars without which South Africa cannot survive. Without in any way suggesting that sole and exclusive virtue exists in the West only, we might say too that a stable social order cannot be set up in our country without the ideals of individual liberty and the freedoms which issue from it as its main inspirations.

What might be legitimately asked then is: If the African is denied citizenship rights because he has not accepted Western ways of life to a wider extent is it not wisdom to do everything possible to convince him that a more willing acceptance of these values—supposing it were true that he has been reluctant to accept them and which, fortunately, is not the case—would be in his own interest? In that event the Prime Minister would have a very strong case if he complained about failure on the part of the African to co-operate in accelerating progress towards complete acceptance.

But the Prime Minister does not want to see the African accept these values; de does not want to see the African a democrat; he does not want to see the African an equal citizen with his White countryman. In these circumstances it seems a little cynical for the head of the government to justify the oppression of the African on the grounds that the man of Africa is not that which apartheid does not want him to be.

On the other hand the Prime Minister was at pains to point out that separate development for the races holds out the only hope for a fuller national life for all.

If the African, as the majority group, must develop along his own lines it stands to reason that the first thing he must do must be to prepare for war with the Whiteman to restore Southern Africa to the position as it existed before 1838. The lines of his own development were broken finally in the Boer War of 1838 and in the English War of 1879. If the lines along which the African developed at that time were good—and all the Great White Elephants of the Nationalist Party say they were—Dingane and Cetshwayo must be promptly rehabilitated and held out before the African child as the heroes whose example the younger generation must emulate.

The Prime Minister would have to go farther. In 1838 and 1879 the African was master of his own destiny. There was no Whiteman to lay down the law for him. Development along his lines inevitably can only mean that he must seek to be his own master in his own country once more. By a piece of ironic logic the Prime Minister means, by implication, that the White South African has no business to regard South Africa as his home, because if he did that would be in direct conflict with the African's own lines of development.

But we happen to know that the Prime Minister has not the slightest thought of advising White South Africa to return to continents inhabited largely by White peoples.

Why then does he speak with two conflicting voices? The fact is that deep in his heart, the Prime Minister knows that it is wrong for any human being to oppress his fellowman. He knows that apartheid is wickedly in the wrong in all the things it does to oppress the man of colour. He knows, further, that world opinion is against him and that it is only a question of time before apartheid and all the wickedness it stands for are swept off the face of the earth never to rise again. The Prime Minister is, in the face of this knowledge, a bewildered and frightened man. He knows he has led his people along wrong paths to an end which must mean their ultimate destruction. The lords of the Nationalist Party know this. But they do not have the courage and not even the strength, it might be noted, to change the course of events they have set in motion.

In the hope of delaying nemesis for the longest time possible the Prime Minister will mouth transparent contradictions in the belief that the outside world will be fooled for a little longer. Once more the Prime Minister will learn—as he has learnt that it is dengerous to antagonise African States—that the world will not be fooled forever. Apartheid is wicked; oppressive and destructive of the very being of the majority of South Africans. The sooner decent men and women stand up as one and wipe it off the face of the country, the better it will be for all concerned—and for nobody better than the Prime Minister!

Power resides in the people and it is entrusted for the time being to those whom they may choose as their representatives. Parliaments have no power or even existance independently of the people.

"South Africa's Policy Of Apartheid—Unacceptable"

MAN like Professor Serton a Hollander who has been living in South Africa for many years, talks in a similar way of the psychological influence of the isolation which has until now been the chief feature of the geographical position of South Africa. To see things in their right perspective from a distance of four thousand miles requires study and practice. The inexperienced is apt to see things deformed by the perspective. Europe seems to him to be a place of endless quarrels over futile matters, over unimaginably small bits of land, an ever-flowing stream of unnecessary troubles for the rest of the humanity. And on the other hand he sees his own immediate surroundings as large and all-important. In this way it is even possible to think of a world war as something which happens at an unknown distance and affects us only throughts influence on economic matters.

Isolationism is indeed a great danger threatening South Africa To understand this isolatonism one must not only think of the geographical postion of South Africa, but also know its history. The Afrikaaners have lived in Isolation for ages and have so to speak stepped over from the seventeenth century into the twentieth. On the 6th April, 1652 Jan van Riebeeck landed in South Africa. The settlers had left Holland in December 1651.

Long ago the Bushman lived in South Africa. However, they were driven back by tribes coming from the north-east. At the present moment there are only a few hundred living in a large reserve in the Kalahari desert

The mixture of the negro tribe from the north-east with the Bushmen resulted in a new race the Hottentots. It was the Hottentots which Jan Van Riebeeck of Africa. Two short wars forced the Hottentots to recognise the Da'ch settlers. They hired themselves to them as farm labourers and household servants

The East India Company imported slaves from the East Coast and Madagascar.

Jan Van Riebeeck left the Cape in 1662 Men regard-bim as the . founder of the European civilisation in South Africa. It is to be questioned, however, whether he himself had any aspirations in this direction. At his departure

fifty families were farming at the Cape. They came into conflict with the East India Company because they wanted free trade while the Company demanded the monopoly for itself. Simon Van Der Stel, one of Van Riebeeck's successors, was the first to make the settlement into a real colony.

Holland and Germany provided some new immigrants and towards the end of the seventeenth century two hundred French Huguenots were taken into the population:

Ds. J. J. BUSKES

(Continued from last week)

The Company sent Dutch orphans as wives for the settlers. Thus the population increased. At the beginning of the eighteenth century there were about one thousand seven hundred Europeans and as many slaves. Colodisation, however, developed very gradually because the Company apposed it.

According to Scholtz three mistakes were made, historical mistakes which still influence the national life.

The first mistake is the fact that during the Dutch occupation at the Cape there never was planned colonisation. There was no organised immigration so that the size of the colony remained small.

The second mistake is that the Company opposed the economic development of the colony in all possible ways. For the settlers there was only one calling and that was farming. Trade, industry and shipping was closed to the settlers. This caused the national character of the Afrifound at the Southern most point anares to be developed in a very detrimental way. The Afrikaner played no part in the exploitation of the economic riches of his fatherland.

> The third and most important mistake is the fact that right from the start use was made of labour of the non-Whites. If the labour of Whites only had been used then the 'present' generation would have a much less difficult situation to face. The number of slaves, soon, exceeded the number of Whites. The large majority of Whites learned

to despise manual labour. Afrikaners lost the art of becoming good artisans. The whole economic life of the Union rests upon the labour of the non-Whites.

We have continually been speaking of Afrikaners. The name refers to the settlers who were Europeans but who were neither Dufch, nor German, nor The most Frence any more. striking characteristic of these Afrikaners was their passion for individual freedom and their dislike of governmental control. They were typical seventeenth century Calvinists. Professor Leo Marquard calls them undisciplined individualists. They possessed slaves and a surplus of land. The climate was congenial, the land fertile, the number of settlers small. The settlers were used to being obeyed by Hottentots and slaves. They did not take much notice of the law, did not like interference from outside and regarded the government at Cape Town as an institution which had to protect them without troubling them. That meant that the government had to see to it that the farmer had enough work and that the prices for his agricultural products were as high as possible A section of the farmers became migfant farmers. They did not possess the land on which their cattle grazed. They hired and led a nomadic life. When, after a few generations, the government decided to intervene, the migrant farmers regarded it as a threat to their personal freedom. These migrant farmers, too, were Calvinists. Their life was very simple in spiritual and cultural as well as in material matters. The only thing they wanted was to be left alone.

At the end of the eighteenth century the migrant farmers came into contact with what we now call Africans, the so-called Bantu, who had come from the north to the south. They were heathen with a strong tribal life. They had their own political and social customs and way of life. At the head of the tribe was the chief who was no despot, being under the control of the tribal council and the tribe itself. The social life of the Bantu was based on communal land tenure.

The contact between the Afrikaners and the Bantu led to the Christianizing of a large number of Bantu and to a number of wars

in which the Bantu were beaten but not conquered Another result was that the migration of the farmers came to an end.

In 1795 the English occupied the Cape, leaving it again in 1802. In 1806 the Cape permanently went over into English hands. At that time there were 30,000 Europeans: 50% of Dutch, 15% of French and 35% of German extraction. From 1652 to 1806 the Afrikaners lived 'in isolation-the French Revolution passed unnoticed-and this isolation remained unchanged after 1806. The year 1806 marked the beginning of the struggle between Boer and Briton

The English assumed their governmental responsibilities much more seriously than the East India Company: Courts of law began to interfere in matters which the Afrikaners bad regarded their personal affairs.

In 1820 five thousand British immigrants arrived. Their arrival was of the utmost importance for the history of South Africa. These five thousand formed a completely new element. They spoke English and were closely bound to England.

The first years after 1806 were years to tremendous economic expansion and administrative changes, but were also years of continual conflicts. English was proclaimed as the only official language, a fact which unbelievably embittered the Afri-

No less radical was the attitude of the English to the racial question. In 1812 Sir John Cradock ruled that Whites and non-Whites were to have equal rights in courts of law. English missionairies laid a series of charges against the Afrikaners for .illtreating their servants and murdering their slaves, . In 1815 such a charge was laid. The accused refused to appear in court. The governor sent black soldiers to arrest him. He resisted and was shot. A revolt followed revolt was put down and five Boers were to hanged. At a critical moment the gallows broke. The spectators saw in the happening the hand of God and. pleaded for mercy. In vain. The men were hanged again, The Boers called the place of execution "Slachtersnek" (Butcher's Neck).

(To be continued)

Two Shocking Group Areas Cases

WHEN the Group 'Areas Act was passed, its critics emphasised the likelihood of such legislation leading to abuse and victimisation. Government spokesmen replied that, on the contrary, it was "the cornerstone of apartheid" for Europeans, "while giving justice and fairplay to the non-European."

Since then the critics' forecast has been abundantly justified, though most of the victims have been non-white But two recent Port Elizabeth cases showed that Europeans, too, can be involved in embarrassing and expensive litigation in which personal malice and business rivalry may be among the motives.

C. W. M. GELL

Briefly to recapitulate the facts, a certain person bought a property in Walmer. A European already inhabiting the area canvassed a petition, which various other residents were induced to sign, that the purchaser was a Coloured and should be disallowed from buying property there by the Group Areas Board. In order to clear his name, the purchaser sued the petitioner for damages and was awarded £150 for defamation.

In his judgment Mr. Justice Sampson noted that the petitioner, who owns a filling station. was anxious to prevent another filling station being opened in the same area, as was the purchaser's likely intention. He believed that the two men involved were probably on friendly terms originally, although the peti-tioner (a European) probably genuinely suspected the purchaser to be Coloured. It also appeared in evidence that the petitioner was a local committee member (bestuurslid) of the Nationalist Party and the purchaser possibly a supporter of the United Party.

All these factors no doubt played their part in the events from which the case originated. There was also much evidence about the complexion of the purchaser's children, the status and associates of his wife and her relatives. Witnesses were cross examined about their opinion on these and other matters. As one said, "It is very hard taking people by their looks." On which the judge commented:

"That unfortunately is what the law says we must do."

Altogether it was a most unsavoury episode even if it had ended there. But for some extraordinary reason the Crown then saw fit to prosecute the purchaser under the Group Areas Acton the ground that he was a Coloured, in spite of the fact (mentioned in the civil case) that both he and his wife have birth certificates describing them as European and the immediate finding of the magistrate at the start of the criminal case that the accused "is obviously White by apperrance."

Much of the evidence followed that given in the civil case, The only new and startling feature was the allegation by a prosecution witness that he had been suborned into giving evidence under threats of action against himself by a Group Areas official, who had also been prominent in the previous case. Not only did the witness say that he was thus forced to testify but he said he was actually told what to say.

Hardly surprisingly the accused was acquitted without being called upon to lead defence evidence. Rather more surprising was the magistrate's refusal to comment on the case or on defence counsel's plea that the papers be ferwarded to the Solicitor-General for consideration of a charge of perjury.

While we may hope that, despite his silence, the magistrate will not allow the matter to rest with the acquittal, there are two general issues that call for public comment.

First, is the confirmation given by these two cases to the fear that racially discriminatory legislation of this sort lends itself to abuse for reasons of personal hostility or self-interest. late J. H. Hofmeyr always held, and was once expelled from his party caucus for saying, that the campaigns to segregate Indian merchants were largely the result_ of commercial competition. In a small way these Port Elizabeth cases illustrate how true that can be, and how other sordid and selfish motives will attempt to use the opportunities of mischiefmaking given by such laws

Secondly, it will be said that such cases will not recur once everyone is ticketted and labelled under the Population Registration Act. In a sense this is true,

though no one can say when that will be. But these cases have made very clear something of what lies ahead during the process of assigning race classifications to everyone. Many of the people involved on both sides in the two Group Areas cases are going to have a very harrowing time and some will be racially divided from near relatives and friends.

So far the classification tests have concerned mostly the doubtful border between the Coloured and African communities. Sooner or later, however, the Race Classifications Board will have to tackle the politically much more "delicate" border between the Coloured and European communities. The things at stake are the same at both ends of the Coloured community—status, opportunity, jobs and homes. In a society stratified by "race", non-Whites are not lacking in

"race pride" (i.e. self respect) as is so often alleged (though, if ever the term were an anomaly it is in regard to the Coloured people. But they are fighting for such few privileges that some possess more than others.

It is no secret that many who pass as Europeans today have non-whites among their ancestors and that such people are not confined to non-Nationalists. When, therefore, the Board takes up the very large doubtful area between European and Colcured, it will be threatening the security of a large segment of the white electorate, of the only nearly free people in South Africa.

If the events which gave rise to these two Group Areas cases are any augury for the future, much sorrow and trouble lies ahead for many people in pursuit of a purpose deemed essential by the Nationalist Party, but by no other civilised people.

"White Spot" Residents Up In Arms:

They Want The Area "Black"

JOHANNESBURG S biggest "White Spot"—Nancefield, which is bounded on three sides by non-European residential areas and on the fourth by a sewerage disposal works—is up in arms because the Government bave so far refused to declare the area a non-European area. This would enable the property owners to sell and get their money back.

Nancefield is bordered by Pimville, Lenasia, Moroka and Kliptown and by the municipal sewerage farm.

A former member of the Nationalist Party committee in the area, who was a Nationalist candidate in the 1949 Provincial Council election, said that the inhabitants have, in effect, been told that the area is to remain White.

Last year a petition was organised to ask that Nancefield be proclaimed a non-European area but, though nine-tenths of the landowners were in favour, nothing has been done about it.

"Instead of acceding to our request and carrying out the policy of our party by removing this 'White spot,' the Minister of Transport, Mr. Schoeman, who is MP. for the area, has advised us to 'stay White.'

'The Nationalist M.P.C. for the area, Mr. A. C. van Wyk, is carrying out an opinion poll in Nancefield but this is apparently a party-political undertaking. As a Nationalist 1 consider this unfair because it is a matter for all Nancefield landowners and not for Nationalists only.

"We have been told that it is not the Government policy to let Africans, Coloureds and Indians live together. In Nance-field they are allowing Africans, Whites, Coloureds and Indians to live together because Kliptown is predominantly Coloured and Indian, the African areas border on Nancefield and there has already been infiltration into the White area."

The Nationalists said that it is impossible for those who wish to leave Nancefield to sell their property or to get back the money they paid shortly after the war."

"We have no option but to stay on or lose what we have built up through these years."

The Minister of Transport addressed a meeting at Nance-field two weeks ago, but it was a political meeting at which all residents and the vigilance association were not represented.

"It was then that Mr. Schoeman advised us to 'stay Wnite."

The Nationalist supporter said that there are about 2,000 Europeans in Nancefield and it is estimated that there are more than 2,000 European supporters.

"All those I know think the same as I do."

Nancefield is in Mr. Schoeman's constituencey, Maraisburg,

Africans, Europeans And Indians Mobilise Against Group Areas

66THE Natal Provincial Vigilance Committee which was constituted promise on the Group Areas. by the recent All-in-Conference on Group Areas convened by the Natal Indian Congress opened its campaign in Northern Natal a short while ago. Mass meetings on the implications of the Group Areas Act were held at Newcastle, Ladysmith and Dundee," says the statement issued by the Natal Provincial Vigilance Committee.

lutions were passed condemning and rejecting the Group Areas Act which sought to enforce the Government's policy of apartheid. About 900 people attending at the three meetings affirmed that they would not co-operate with those who were entrusted with the task of implementing this unjust and obnoxious law. They expressed their very strong indignation about the recent proclamations in Johannesburg where areas under the Act have been proclaimed for the different racial groups. They demanded that the Government withdraws the proclamations and resolved their fullest support to the people of Transvaal in their determined struggle against the uprooting of settled communities, destruction of home, impoverishment, degradation and humilia-ion.

Vigilance Units

They agreed to mobilise the people of their respective towns against the Act and establish local Vigilance Committees as units of the Natal Provincial Vigilance Committee. At Ladysmith where the Group Areas Board has not had a sitting the people resolved not to submit race zoning plans to the Group Areas Board.

The meetings were addressed by speakers from the Natal Provincial Vigilance Committee, nimely: Mr. G. Hurbans, Mr. Alan Paton, Mr. Archie Gumede, Adv. A. E. Mall, Mr. N. T. Naicker, Dr. Sader, Mr. C. K. Hill, Dr. M. M. Motala, Mr. Migan Mitha, Jt. Secretary of the Transvaul Indian Congress also addressed the meeting at Newcastle.

Speakers Hit Out At Group Areas Act

M. G. Hurbans, the Chairman of the Natal Provincial Vigilance Committee reminded the people that in another few years the Indian people would be celebrating the anniversary of the coming of their forebears. It would not be a happy anniversary because since the Indian people have been in South Africa they have faced struggles. We have a

At all the mass meetings reso. catalogue of anti-Indian restrictions and no respite has been given to us to make our contribution to the general welfare of South Africa: The Group Areas Act was a measure designed to ruin us completely. We can have no illusions about what the Government intends to do because in Johannesburg despite assurances the recent proclamations showed that the Indian people are to be removed to distant outlying and undeveloped areas.

> Mr. Alan Paton said that one of the worst apartheid laws is the Group Areas Act, as it took away the fundamental right to own property. The forebears of the Indian people came to South Africa lawfully, bought land lawfully, bought houses lawfully and now the Government intends to take away what they have by toil, industry and skill built up over many years. The Indians, Africans and the Coloureds were not the only people who were facing a crisis but also Europeans who faced a spititual crisis-a bankruptcy of their spirituality Any Indian person who accepts the Group Areas Act is accepting an inferior status for himself, for his children and his grand children. We are utterly opposed to Group Areas because we do not think it will achieve harmony, but it will create divisions. There will be people who will call us extremists. If we have to chose between right and wrong one must be an extremist and if one bas to chose between just and injustice, one must be an extremist."

Mr. Mall speaking at Dundee and Ladysmith said that the Government was ruthless and determined to crush the Indian minority and the time had come for the Indian people not to depend on promises made by local authorities It was the duty of Town Councils to protect the interests of the ratepayers but instead they were constituting themselves as a menace to our rights. We have reached the position where we have to protect ourselves against these Councils, and we must cease "hobnobbing" with government autho. There could be no com-

We should work for a society free of racial discrimination and free from fear and hate.

Mr. N. T. Naicker informed the meetings of the latest position in the Transvaal in regard to the proclamations. Facts and figures of the proposed removals were given to the people and the decision of the recent All in-Conference convened by the Transvaal Indian Congress was conveyed.

Mr. A. Gumede described the plight of the African people as a result of continued oppressive laws directed against the social and economic degradation of the African people. He warned that what had been done to the Africans was being done to the Indians to destroy them.

Sultan Technical College Clarifies Position Regarding African Students

cans to the M. L. Sultnn Tech. nical College the College issued a statement to the Press.

In the statement the College Council states that they had NEVER taken any decision to exclude either Africans or other students from any of its fulltime or part-time classes.

Extract Fron Minutes Of Annual Meeting Of Council Dated 22nd March,1256

"The matter was discussed at length and members of Council reiterated that it was NOT their desire or intention to exclude any student from benefitting from the full facilities offered at the College. The position bristled with difficulties, but if departmental regulations precludes non-Indian students from altending at the College, Council was NOT responsible for such action or regulation."

The statement goes on to say that the present enrolment of Africans is 695 which is 64 more than in 1955 and is the highest on record. This in itself is a direct denial of the so-called 'exclusion" of Africans from College facilities."

The Council maintains that instructions were received from the Department of Education in 1950 that no African should be admitted to Standards I to IV in any centre where there was a

To clarify the position regard-Bantu Adult Night, School in ing the admission of Afri-operation but no African has yet operation but no African has yet been refused admission to any approved full-time class or to any part-time class excepting those covered by the instruction referred to above.

> Written instructions, signed by the Acting Secretary for Education, Arts and Science and confirmed verbally by the Under-Secretary for Native Education on his recent visit to the College, which have been received from Pretoria state:-

"In view of these developments and to obviate hardship in the interim the Department is prepared to agree to your College continuing to provide the present educational facilities to those. Bantu who have been admitted until such time as finality is reached with the Department of Native Affairs when the terms of any agreement concluded will take effect. You will however understand that under no ciroumstances can the Department agree that in the interim you admit any farther Banta students to your College."

Discussions between the two Government Departments are now taking place but no decision' has been received, as yet, from

The College Council has assured both Departments of its willingness and desire to assist African students in every way. possible.

School Integration Still Spreading

Nashville, Tennesse, Sept. 10.

THE latest survey of the progress of the racial integration of the public school systems of the Southern States reveals slow, but steady progress toward desegregation.

The Southern Educational Reporting Service, which conducts the survey, reports that as the schools opened in previously segregated states there were 300,000 Negro students in "integrated situations," an increase of about 45,000 over last year.

The survey also reports the total of 723 desegregated districts is 186 higher than last year. They represent areas that were admitting students without regard to race for the first time, or had gone through the desegregation process quietly last year, without public announcement,

The survey covered 16 states and the District of Columbia, as schools opened for the third time since the Supreme Court outlawed racial segregation in 1954.

Eight states in the "Deep South" remain wholly segregated on the public primary and secondary school level, with court cases pending in various of these states to hasten compliance with the Supreme Court ruling.

Among the school districts desegregating this Fall or disclosing that the process was effected last year are three in West Virginia, one in Delaware, six in Missouri, one in Tennessee, 46 in Kentucky, 35 in Texas, 85 in Oklahoma and nine in Maryland.

The survey gave the following state-by-state reports as the school term opened: Alabama—remains wholly segregated with a widely-disputed legislative act passed to withhold state funds from schools faced with "forcible integration"—Delaware fourteen of 63 school districts with more Negroes integrated, with 4,100 of the some \$1,000 Negro students in the State integrated,

District of Columbia-completely integrated.

Florida—official confusion appeared over the mechanics of operating the state's wholly segregated school system under new laws adopted by the state legislature.

Georgia—segregation maintained at every level of public education:

Kentucky—schools opened with integration in all but 15 of the state's 120 counties, involving 180,000 White- and 20,000 Negro children.

Louisiana—remained segregated with new state laws enacted to maintain segregation

Maryland—schools opened on desegregated basis to nearly 85 per cent, of the state's Negro students, Plans are under way to have complete desegregation by next school term;

Mississippi-remained completely segregated.

Missouri-88 per cent of the state's Negro students enrolled

OPINION

in wholly or partly integrated systems.

North Carolina—primary and secondary schools remain segrecated.

Oklahoma-173 school districts integrated.

South Carolina—remained segregated.

Tennessee—a few Negroes attended Clinton High School under a federal court order—the first instance of desegregation in a state-supported lower school.

Texis—more than 100 school districts integrated, 27 from last year, with additional districts to be integrated in 1957. An estimated 500,000 White and 25,000 Negro students integrated.

Virginia-remained segregated.

West Virginia -20 country systems fully desegregated, 21 partly desegregated and three still segregated.

Wif And Humour

An African who boarded one of the Durban Municipal buses was told by the rude White conductor, that the bus was full and that he should "go to hell." Whereupon the African promptly replied: "I went there but I saw a board saying: "FOR EUROPEANS ONLY."

"Excuse me, sir," said a shabby caller at a city office, "are you satisfied with the amount of your present life insurance?"

"Yes," replied the Manager, shortly.

"Could I interest you in a morocco-bound edition of the works of Thackeray?"

"You could not"

"Would you invest in a good second-hand cornet if you could get one cheap?"

"Not a bit!"

"In that case," said the caller, "would you be willing to buy a tin of shoe polish just to get rid of me?"
"I'd love to!"

"Thanks! Good day, sir."

ks: Good aap, sii.

"But, darling," said a prospective bride, "If I marry you, I'll lose my job"

Can't we have our marriage a secret?" asked her fiance.

"But suppose we have a baby?"
"Oh, we'll tell the baby, of course."

Protest Issued After Meeting At Bishop Reeves's House

A STATEMENT protesting against the implementation of the recently-proclaimed plan for group areas in Johannesburg was issued after a meeting during the weekend at the home of the Bishop of Johannesburg, the Right Rev. R. Ambrose Reever.

The statement was signed by those who attended the meeting including the Bishop himself, and Mr. Alan Paton the author, and Chairman of the Liberal Party.

In part the statement read:
"The harshness and injustice of
the recently proclaimed plan
of, group areas in Johannesburg
must shock everyone in realising the cruel effect that the
Group Areas Act and the Group
Areas Developement Act can
have on the non-White communities of South Africa,

'Sophiatown, Pageview, Newclare and Albertsville have long been predominantly non. White areas. The proclamation relating to these areas will uproot settled Indian, Malay, Coloured and Chinese communities.

"New houses will have to be built on the distant areas. Hundreds of traders will be deprived of access to their present customers and compelled to seek living among themselves in the seperate areas.

"This will result in financial ruin through the loss of good-will and trade connections, built up over a long period. A further consequence will be unemployment among thousands of workers.

"In the name of religion and humanity we urge the Government to halt the application of the Group Areas Act before too many are ruined-

"We call on all white South Africans to join with us in this appeal. We dare not stand silently aside while our non-White fellow South Africans face mass uprooting and economic ruin." — Saps.

Human Rights Violated In Kenya

The International League for Human Rights has protested to Dag Hammarskjold, General Secretary of the U.N.O., against the violation of human rights in Kenya. The statement of the League declares that the British colonial Government in Kenya has violated six articles of the Declaration on Human Rights of the U.N.O. These articles deal with forced labour, torture, as well as with keeping thousands of Africans in concentration camps. The League appeals to the U.N.O. to take steps to end the terror regime in Kepya.

"I've just been congratulating Colonel Pep," said a guest at a luncheon

"He's been appointed governor of a jail."

"Really?" asked his pretty neighbour. "Now, for a job like that does one need influence, or does one start as a convict and rise from the ranks?"

"Why was Adam made first?" asked the inquisitive child

"To give him a chance to say a word or two, I suppose," replied his father, wearily.

"Distins-Sagseeds: Our 1956-57 Seed and Nursery Catalogue Price List now available. If your free issue has not already been received, kindly write for free copy to Distins-Sagseeds Ltd., P.O. Box 2060, Johannesburg. Short Story

The Overpowering Male

(Continued from last week)

CEVERAL days later they heard from Mr. McMasters. "You're a bum yourself, Grady," the letter said, "but you scared me with that sheriff pitch. Nick Ransom is a happy scoundrel, and as for Mr. McGuire, he just wanted to get back in that poker game, but I never could cure him of drawing to inside straights. Here's my check."

Molly looked over the letter and the check, decided not to raise Mr. Grady's blood pressure, sent in the check and filed the correspondence.

Two days later Mr. McMaster's check bounced. In addition, several Northwestern . Hotels sent in statements for Mr. Mc-Masters. They totaled six hundred and filty-two dollars, and The last were far overdue. most of them had heard, he was in Alasks.

More than a little bit curious about Mr. McMasters, Molly looked up his record. He was listed as owning the McMasters Construction Company, had offices in the Winthrop Building, several banks were listed as references, and his credit card had been approved by Mr. Grady, Molly guessed that the McMasters Construction Company was just about on the rocks. She called the matter to Mr. Grady's attention.

Mr. Grady smiled evilly, "Take a letter," he said. Molly whipped out her pad. "Listen, you tramp," he dictated: "we have you nailed now. Your check came back 'no account," and if you don't show up around here within twelve hours, we'll throw the book at you. Matter of fact, we might throw it at you anyway."

"Mr. Grady," Molly said, "are you sure you want to send out this letter?"

No. I'm not. I should write one myself in longhand, and in language he'd understand, but I haven't time."

"It isn't very diplomatic," Molly said.

"McMasters doesn't understand diplomacy," Mr. Grady said.

Molly transcribed the letters and took them in for Mr. Grady's signature. He was leaping back in his chair with his eyes closed. She felt his forehead and then picked up

the phone and called the house physician.

Half an hour later, Mr. Grady was in the hospital, and not long afterward was resting, more or less comfortably, in a hospital bed, minus his appendix, which had been hotter than a tunaway engine. Molly, the next morning, sigued all his correspondence, and then was called into Eddie Bartlett's

Eddie Bartlett was executive vice-president of Northwestern Hotels. He was short, dark, young, and as full of energy as a pound of uranfum.

"Miss Hannegan, I don't think I'll get anyone in to take over while Grady is laid up. You can handle it, can't you?'.

"Yes. Mr. Bartlett," Molly

Ву

STEVE McNEIL

In The Saturday Evening POST

"One thing we want from the cred it officeis tact and diplomacy.. People don't like nasty letters from a credit office."

"Yes, sir." She thought of Mr. Grady's letters to Mr. Mc-Masters and winced. Nasty letters were precisely what had been transmitted to Mr. Mc-Masters in the matter of the rubber checks.

"Anything wrong?" Mr. Bartlett said.

"Oh, no, sir,"

"All right. If you have any trouble, see Mr. Hommer."

The only trouble in store was that the next day Molly was informed that a Mr. Kelly Mc-Masters was in the outer office, She cleared her desk for action, rehearsed several speeches and had the man sent in.

He ambled into the office. He was about s'x feet three, blue-eyed, with a butch baircut. He was wearing an old pair of gray flunnels and an old tweed jacket with leather patches at the elbows.

He peered at Molly, '"You don't look a bit like George Grady."

· Molly said, coldly, that she was Miss Hannegan, and that Grady keeps telling me.".

Mr. Grady was in the hospital with an appendix missing.

"Serves him right," Mr. McMasters said, "Wonder it wasn't an ulcer." He grinned at her. His teeth were very white against the bronze of his face. "Here I thought I was going to see old sourpuss, and here you are, pretty as a field of daffc-

Molly took a deep breath, disenchanted with a man callous enough to dismiss an appendicitis operation so casually. "Mr. McMasters, no doubt you have some ridiculous explanation for your actions, but this office is not amused by a succession of worthless checks from you and your friends."

"Well, for pity's sake," he said. "You married?"

"No, but that is beside-"

"Care to have dinner with me tonight?',

"Certainly not. Mr. McMasters, these checks-"

"Girl as pretty as you, sitting behind a big old desk, worrying about a few bum checks. Seems a waste, sort of."

'Mr. McMasters," Molly said, a bit confused, "you wrote a rubber check in payment for two other rubber-"

"I used to have money in that bank, I just forgot,"

"You forget!"

"Uh-buh. I've been in Alaska You happen to have a check on the Citizen's Bank?"

Wordlessly, Molly handed him a folder of checks. "There is also," she said, "the matter of six hundred and filty-two dollars for hotel bills."

"That so?" He filled out a check. "There you go. Now let's get back to talking about dinner, shall we?"

Molly picked up the phone. She was connected with the Citizens' Bank and Trust Company. "Kelly McMasters?" the man said. "Nine hundred and fifty-two? Certainly, Miss Hannegar, that's all right."

She hurg up the phone, "I would suggest that in the future you manage to be a less vague about such things as bank acceunts,"

"You know, that's what

"And does he also tell you to be careful about endorsing checks for people?"

"McGuire will get well some night in a poker game and pay up. As for Nich Ransom, just seeing the bum again is worth a hundred bucks. Now about dinner--','

"Sorry," she said.

"When you're an old maid, sitting and staring at a bunch of old credit cards, you'll be sorry."

"I do not intend-"

"I know you don't, but you know what is paved with good intentions. One of these years you'll look in the mirror, see a wrinkle, and grab the first man who comes along. Now me, I'm single, thirty, got all my own bair and teeth, and I'm hungry. Over a good steak I could tell you more."

"I'm sure you could," Molly said. "Thank you for the check, Mr. McMasters."

He peered at her. "By golly, maybe old Grady was wrong. "About what"

"Told me he had a secretary who was as pretty as a hundred-dollar bill, smart, and maybe a little bit lonesome," Molly was more than a little bit lonesome, but she wasn't going to admit it to this oaf. "If Mr. Grady said that, he couldn't be more wrong." She picked some correspondence out of an "in" basket and bent her head. Kelly McMasters ambled out of her office.

That evening she went up to St. Luke's Hospital to see Mr. Grady. He was propped up in bed, smoking a cigar and reading the evening paper. "Well," he said, "you're the best-looking thing I've seen all day, not counting this cigar, which is the first one I've had, What's new?"

Molly said that nothing was new, except that Mr. Mc Masters had paid up and had been in the office that day.

"Ask you out to dinner?" Mr. Grady said.

"Yes."

"But you wouldn't go?" "I should say not,"

"Why not?"

"First of all, he' called you an old sourpuss; secondly, he was surprised that you didn't have an ulcer instead of appendicitis; and last of all, he's too fresh."

"Sounds like Kelly McMasters, all right," Mr. Grady said. He shifted his cigar. "You have any steady boy friend, Molly?" Molly did not want to admit that she did not have any boy friend at all, steady or otherwise, "Mr. Grady, I'd better be going."

(To be Continued)

Things In General

New French Ambassador Confers With Dulles On Suez

The newly-arrived French Ambassador Herve Alphand said in Washington that France will exhaust all peaceful means in settling the Suez crisis.

He said France "wants to act in the spirit of the United Na trons Charter," in the dispute. At the same time, Alphand said France does not exclude the use of force in any situation "where vital interests are involved."

Alphand talked with newsmen following a meeting with Secretary of State Dulles. The primary purpose of his visit, Alphand said, was to present a copy of his credentials as new Ambassador to the United States.

Eisenhower Receives Tunisian Ambassador

President Eisenhower recently received Tunisia's first Ambassador to the U.S. and told the envoy the United States regards the Tunisian people as "friends and partners" in the work of achieving lasting world peace.

Ambassador Mongi Slim, presenting his credentials to the President at the White House, termed him a man "who has led the fight for freedom" and added: "The goodwill and the friendly aid...of the American Democracy will most assuredly not fail Tunisia at a time when our country is shouldering the full responsibilities for which it has struggled so long."

India To Hold International Exhibition Of Children's Paintings

An exhibition of paintings by children of all nationalities is to be held in Calcutta in No. vember, as part of birthday celebrations honouring India's Prime Minister, Pandit Jawaharlal Nehru. Children under 14 years of age in any country may submit pictures, the size of which must not exceed 11 inches by 14 inches. Entries should reach the Secretary-General, Academy of Juvenile Arts and Crafts, P23, C.I.T. Road, Calcutta 14, India, not later than 7th October 1956. (UNESCO).

India's First Atomic Reactor

India's first atomic reactor started operation on August 4 this year, marking a new phase in the development of atomic energy in India. The reactor, of the "swimming pool" type, is located on the island of Trombay, some 12 miles from Bombay and has been constructed entirely through the efforts of Indian atomic scientis's and engineers.

Announcing the event, Dr. Homi Bhabbs, President of the Indian Commission for Atomic Energy, stated that the reactor was the first of a series planned to give preliminary training to the technicians from India and neighbouring countries who will eventually work in more advanced atomic installations. It will also produce radio-isotopes for experimental use in medicine, agriculture and industry. (UNESCO).

1700-Year-Old Buddha Found In Sweden

A 1700 year-old bronze statuette of Buddha has been discovered at Lillon, an island in Lake Maleren, near Stockholm, where Swedish scientists are excavating an iron age trading centre. The statuette is said to be the second of its kind to be found on European soil, the first having been unearthed at the Forum in Rome.

When found, the smage had a ring around its neck which, on cleaning, proved to be a piece of leather, indicating that the Buddha had probably been worn as an amulet. The discovery is causing historians much speculation on the movements of inhabitants of Scandinavia in centuries before the Vikings started on their voyages. (UNESCO).

Preserving Blood For Generations

New techniques of preserving bleed so that it may be preserved indefinitely, possibly for generations, has been reported in Boston by Dr. Patrick L; Mollison, of London's postgraduate medical school, and Dr. Ivan W. Brown Jr., of Duke University, North Carolina. The British blood specialist and the American researcher reported their work in mixing blood with glycerine and keeping the mixture at 80 centigrade degrees below zero. They told the joint session of the Internation. al Society of Blood Transusion and the American Association of Blood Banks that the technique seems to make possible blood preservation for future generations.

Caneland Causerie

By "PARDESI"

IT is indeed a tragedy of our times when, half way through the twentieth century, racial antagonism should be permitted to reach such a violent crescendo, reducing other pressing problems into insignificant echoes.

The recent ugly racial riols in America, the deepening colour prejudice that is surreptitionally stealing over all England, and coming near home, our own local "baskap" set-up all add a pathetic piquancy to the future of God's black children all over the world,

However, looking at life philosophically, I find it comforting to convince myself that, after all, God had deliberately planned this idea of racial superiority. Now, it is the white man's turn. Ours will be the next. A few millenia's time, maybe; but it should come. The present racial disturbances in different parts of the world are perhaps the beginning of the white man's end.......

Marconi's Rival!

As I fumble with my ancient typewriter, searching for the letters on a defaced keyboard in the half light of a Phoenixian twilight, my room-mate is deeply engrossed in his crude wireless contraption. A set of homemade earphones, two carbon sticks taken from dry cell batteries, a razor blade and a few yards of brass wire are his equipment.

-Poor Marconi must be turning in his grave by now.....

Samoosa Vendor

Every time I walk through Durban's Madressa Arcade, my gastronomical senses get all kicked up, and keeping my palate disciplined becomes bit of problem. Really, that old payement samoosa vendor should be proud of himself. He plies bis trade without a care in the world. I have always seen him puffing away placedly at his pipe, his deeply lined face so serene and contented, Unlike many people in the same trade, he sells his samoosas hot from the "oven"-a small charcoal fire which he manages to keep alive for the whole day.

Thinking of becoming a samossa vendor?

Hornets' Nest

I seem to have unwittingly brought a hornet's nest about my ears. My reference last week about a mis-spelt high school poster (the unfortunate word being "Othella" instead of Othello) has made the good people of the school in question get hot around the collar. I was only writing in a light vein, and did not mean to hurt the sentiments of the people who had "passeed" the poster.

We all make mistakes sometimes and should not take a gentle rebuke too hard......

The Missing Boxing Scribe

In Town last week, the African, Indian, and Coloured Art group was busily engaged in the production of "Othello." A well-known boxing soribe was elected to take an important part in the dramatis personae; but on the night of an important rehearsal, there was a boxing tournament at the City Hall—the Louis Joshua-Peter Moledifight. So our pressmen had a reasonable exouse to be absent from rehearsal.

But the following evening, he never turned up. At the time of writing, he is still reported as missing.

I wonder if Joshua got stuck into the wrong man.......

Washington Gossip

Washington gossip has it that Mr. D. Burpee, the big seed and flower man, found himself seated next to glamourous Clare Boothe Luce at a concert. The famous gentleman held out a hand and announced: "I am Burpee." The famous lady replied: "I quite understand. I am often troubled that way myestlif" d

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barklys Arcade, 38 Market Street, Cor. Diagonal & Market Sts. Johanneshurg, 'Phone 33-1654,

BONES WANTED

We Pay £7 PER TON F.O.R. your Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE

BULLBRAND FERTILIZERS LTD.

SARNIA,

NATAL.

BOOKS FOR SALE

Famirama-M. K. Gandhi	2	0
An Atheist With Gaudhi-Gora G. Rao	2	0
Key to Health-M. K. Qandhi	1	6
A Gandhi Anthology (Book I)-V. G. Desai	1	3
Gandhian Ethicr-Benoy Gopal Ray	2	6
Basic Education-M K Gandhi .	2	6
Bapu's Letters to Mira (1924-48)	7	6
For Pacifists-M. K. Gandhi	2	в
The Educational Philosophy of Mahatma Gandhi		
-M. S. Patel	8	6
To Womer-Amrit Kaur	1	0
Drink, Drugs and Gambling		
—M. K. Gandhi	5	6
To the Students-M. K. Gandbi	8	6
Unto This Last-M. K. Gandhi	1	0
The Gospel of Selfless Action or	• •	
The Gita According to Gandhiji		
(Translation of the Original in Gujarati with an		
additional introduction and commentary)		
-Mahadev Desai	8	G

Obtainable From :

Indian Opinion, P. Bag, Durban, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion' If not, Why not?

DELHI DIARY

By Gandhiji,

This is a collection of Gandhiji's prayer discourses which he delivered during his last stay in Delhi.

Dr. Rajendra Prasad in his foreword says:

".....In these pages one can read the anguish which he (Gandhiji) felt and the superhuman effort which he was making to restore and re-establish human standards of life and conduct amongst us."

Price: 10s.

Obtainable from: .

Indian Opinion, P. Bag, Durban, Natal

COMMUNAL UNITY

By Gandhiji

An up-to-date collection of Gandhiji's writings on Unity between Hindus, Muslims Sikhs and others. While defining Unity Gandhiji says:

"Hindu-Muslim Unity means not unity between Hindus and Muslims only but between all those who believe in India to be their home, no matter to what faith they belong."

Foreword by Babu Rajendraprasad.

Price: 25s.

Obtainable from:

'Indian Opinion,' P. Bag, Durban, Natal

IIIND SWARAJ OR INDIAN HOME RULE

By Gandbiji

Gandhiji says regarding it:

"It (the book) teaches the gospel of love in place of that of hate......It pits soul force against brute force. It has gone through several editions and I commend it to those who would care to read it." Written in 1908 it contains in essence Gandhiji's later teachings on various topics.

New Revised Edition with an introductory essay by Mahadev Desai.

Price: 1s. 6d.

Obtainable from:

'Indian Gpinion', P. Bag, Durban, Natal.

Seven Months With Mahatma Gandhi

Being an Inside View of the Non-co-operation Movement of 1921-22 , By Krishnadas

Abridged and edited by Richard B. Gregg

Writing of the two volumes of which this is an abridgement Gandhiji wrote: I have gone through them. And the facts appear to me to be correctly set forth and exhaustively dealt with.....The volumes are the only narrative we have of the seven months with which Krishnadas deals."

Price: 12s. 6d.

Obtainable from:

'Indian Opinion,' P. Bag, Durban, Natal

Jel. Add: "Charotar" Jelephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

Direct Importers.

47. Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

Cable & Tel. Add .: "HARGYAN".

Phone 29368.

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.

155|7 Warwick Avenue

DURBAN.

LATEST RÉCORDS IN STOCK

Udan Katola	6	Records		£2	93.	6d.
Shabab	5	**		2	I	3
Railway Platform	5	**		_ 2	I	3
Dile-Nadao	5	**		2	1	3
Aulad	4	**		I	13	0
Nastick	6			2	9	6
Alibaba & 40 Thieves	4	**	•	1	13	0
Nagin	6	**		2	9	-6
Sungeeta	5	11		I	18	9
Nav-Jawan	3	"		I	4	9

Packing Charges 2/6 for the Union. N.R. and S.R. 7/6 Extra.

Latest Gujarati Song Books 9d. Each.
Udan Katola, Shree 420, Nagin, Shabab, Nastik, Vachan, Azzad,
Chakradharee, Jagrati, Arpaar, Dost, Milap, Yasmin, Pooja, Pareenta, Sailab, Papee, Now Bahar, Bawre Nain, Kali Ghata, Char Chand,
Albella, Jhamela, Cinema Sungeet Special Number 5/4.

Gujarati Detective Novel 2/3.

Obtainable At Our Only Address:

BHARAT MUSIC SALOON

AND BOOKSELLERS
(Corner Grey & Lorne Streets)

286 Grey Street,
Phone: 26070.

DURBAN.

¥

BOOKS FOR SALE

	COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6	TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.4. 14 0
	THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6	WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan 2 6
	INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings an Utterances)—M. K. Gandhi	10	0	GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter) 2 6 INDIAN CHRISTIANS
	FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0	—G. A. Natesan 7 6 SEVEN MONTHS WITH GANDHI —Krisnadas 12 6
	DELHI DIAY-Gandbiji	10	0 ·	A RIGHTEOUS_STRUGGLE —Mahadev Desai 2 3
	MY GANDHI—Dr. John Haynes Holmes A SURVEY OF RACE RELATIONS (1984-54)	12 5	6 0	GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers 9 0
	A PROPHET OF THE PEOPLE —T. L. Vaswami	3	6	NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR , Vol. I.—M. K. Gandhi 15 0
•	GITA MEDITATIONS —T. L. Vaswani	8	6	NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. 11 M. K. Gandhi 14 0
	KRISHNA STORIES —T. L. Vaswani	7	¢	FROM YERAVDA MANDIR -M. K. Gandhi 1 0
	A VISION OF FUTURE INDIA—K. G. Mashruwala SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA	2	0	Obtainable from:
	Pacts And Facts—Stanley Powell AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath	5 l,	0	'Indian Opinion,'
	The many and C 1 4 1 1 1 1 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2	23	0	P.Bag, Durban, Natal.

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians
In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

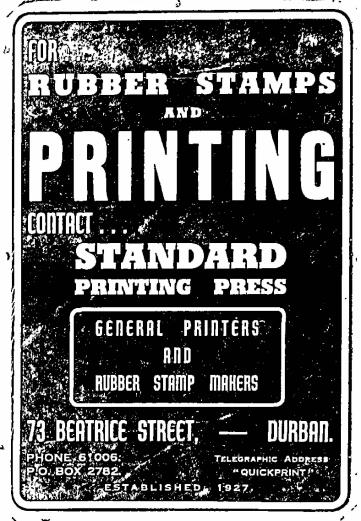
Payable Always In Advance.

Within the Union £1 10s. 6d. Annually ,, ,, ,, 15s. 6d. Half-yearly Outside the Union £1 15s. Annually ,, ,, ,, 17s. 6d. Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to-

Manager, Indian Opinion, P. Bag, Durban, Natal.

INDIAN FILMSTAR BOOKS

STAR PORTRAIT: Full-page photographs and biographical sketches of 20 Indian Filmstars. 5s. 0d, FILMVOICE ALBUM: Photographs and biographical shorts of stars, directors, play-backs etc. 3s. 3d. STAR's SMILE: Photographic biography of Filmstar Nargis 3s. 0d. STAR'S PROFILE: Photographic biography of India's top Filmstar Nimi 6s. 0d.

All Four Books: 16 Shillings Per Set.

Send your order with proper remmittance:

H. P. VASWANI.

91 BHULABHAI DESAI ROẠD, BOMBAY, INDIA.

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of Indian Opinion to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak-Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed

BOOKS FOR SALE

GANDHIANA-D. G. Deshpande-(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
*	-	-
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
TO STUDENTS-M. K. Gandhi	6	0
BAPU-Marry F. Barr	4	0
COMMUNAL UNITY-M. K. Gandbi	25	0
FAMOUS PARSIS .	7	6
Diet and Diet Reform-Gandhiji	5	0
Cleanings-Mira	1	6
Selections from Gandhi-N. Bose	10	0
Bhoodan Yajua	2	0
Sardar Vallabhbhai Patel (Vol.I)-N. D. Parekh	15	0
The Diary of Mahadev Desai-V. G. Desai	12	0
A Nation Builder At Work		
-By Pyarelal	1	6
Gandhi And Marx		
-By K. G. Mashruwala	2	3
Satyagraha In S.A.		
By M. K. Gandhi	15	O
Bapco's Letters To Ashram Sisters —By Kaka Kalelkar	2	
•	7	6
Which Way Lies Hope —By R. R. Gregg	6)	e·

🎝 માણુસ કાઇ 🖹ક વસ્તુ 🗣 પર 🗃 ક નિષ્દાયી કામ કરે છે તે અ'તે બધીજ વસ્તુએ કરવાની શકિત મેળવરો.

—ગાંધીછ.

ઈન્ડીયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થંપાયું. ભૂતપૂર© ત'ત્રી સ્વ. મણીલાલ ગાંધી

×

બગવાન નિજ મુખે કહે છે 🕻; પાતે સર્વે પ્રાણીઓમાં વિહાર કરે છે. સારે આપણે કાની સાથે વેર રાખીશં ?

–ગાંધીછ.

પુસ્તક પુષ્ટ મું—ખંક ૩૫

તા. ૧૪ સપટેમ્બર, ૧૯૫૬.

છુટક નકલ પે. ૬

આફ્રિકન સ્ત્રીઓ અને પાસ

માં 😽 હાથા હાથ આપ્યું હતું તે હોત તાે કદાચ તેમનાે સહકાર મેળવી યાદી આપણે ધડી શકશું. નિવેદનમાં જણાવવામાં આવ્યું હતું): "આ પાસ કાયદાને લીધે આદિક તાના ઘણા ઘરામાં કોટું બીક જીવના નેડફાઇ જશે. કારણ આને લીધે ઘણી સ્ત્રીએને પાસ માટે જેલમાં પુરવામાં **અાવશે. માતા>ાને બાળકાયી વિખુ**ટી પાડવામાં આવશે અને બાળકાને તેની પાસેથી ઝુટવી માતાએાને જેલમાં પૂરવામાં વ્યાવશે. માતા≆ાને તથા જાવાન વહુ દીકરીધ્યાને પાસ માટે પાે**લીકા** તરફથી ઘણુ સહન કરવું પાશે.''

અામ છતાં એક ડચ વર્તમાન પત્ર 'ડી ફાલ્ક્સ બ્લાડ' લખે છે કે, કેટ-લાક યુરાપીયના આ દેશમાં અશાંતી કરવા ૪૨૪ છે. તેઓએ આ ચળવળ **વ**ભી કરી છે. સેનેટર ડી. કલાક` 🕶 ક એવા કાયદા લડી રહ્યા છે કે; કામ ન દાષ તેવા લાકાને યુનીયન ખીલ્ડીંગ પાસે આવવા ન દેવા. આયી **મ્યાવા વિરાધના ટાળામા સ્થાવતાં** અટકશે.

'નાટાલ વિટનેસ' આ ખારામાં લખે 🕯 કે; આદ્રીકન સ્ત્રીએ માટે પાસના કાયદા સારા છે યા ખરાબ <table-of-contents> સવાલ_જીદા છે. ગામડાએામાંયી સાદેરામાં ઘસારા થ⊌ વિલ્રો છે. તેને રાકવા માટે ધથા કહીં રજા ષે આને પરી**વા**મે જે ગુન્દ્રાએાનું પ્રમાણ વધી રહ્યું છે અને ''સીમીયાના'' (દેશી ઘર માં બનાવેમાે દારૂ) બનાવાય છે. અને તેને પરીચામે થતાં તાકાના વિગેર પર પસ અંકુરા મુકાવવા જોઇએ એવા પથ્યુ ઘથ્યુની મીંગણી છે. આથી **અ**ંકુશ મુક્લા માટે સરકારે બધા જ **ક્રોમને ''**એાળખ પાસ'' રાખવા<u>ન</u> **કર**જીયાત કરવાના વિચાર કર્યો છે. · જાતી જાતી વચ્ચે એક માટી જીદાઇ ની દિવાલ 🖢 અને તેને પરીજ્યામે સવે નતી હળી મુળાને રહીં ન શકે મ્માવા વિચાર ધરાવતી સરકાર માટે

ર્મી કન સ્ત્રીમાંએ પાસ કારક છે. સરકારની નીતા વિશે ખીન- શકાત. આને પરીણામે સાઉથ આં કાયદા સામે વિરોધ કર ગારા વિદ્રાન લોકોને જો વિચાર પ્રીકના શું શું ન કરી શકે એની યાદી નારૂં નિવેદન યુનીયન બીલ્ડીંગના ચાેક દશૌવવાના &ક્ક પણ અપાયા લડવા કરતાં શું શું કરી શકે ઐની

કેપમાં ગ્રુપ એરીયાઝ

્રેફ્રિક શેશની એક સુનામાં ભાષણ કરતાં મીસાસ મારી ગ્રાંટે કહ્યું હતું કે; "સત્તાધીશા કેપની જનતા ના જીવન માર્મને સાવ ખદલી નાખ વાની પ્રેરવીએ કરી રહ્યા છે. કેપની વસતીના અરધા બાગ ગારાએાના અને અરધા કલડોના છે. આયા અરધો અરધ જનતાને આથી તુકશાન ભાગવવું પડશે. પાલના ભાર હજાર ગારાજો માંથી ચાદ હજાર કલડોને દુર કરી મામ બ્હાર કાઢવાના પ્લેન પણ અમલમાં મુકાવવાની તઇયારીમાં છે.

એટલે કે ચાદ હત્તર કર્લડાને વરસા ની પાતાની કમાઇ અને કરજ પાડન વામાં વ્યાવશે મૂકી નવી છ**ં**દગી શરૂ કરવાની **રહેશે.** આખા **કે**પમાં આ ન્યાયેજ રેરૂપ એરીયાઝના અમલ **ઘ**શ તા કલડેનિ માટે ઘણ નુકશાન કરતાં તથા ક્રેપ માટે જેખમકારક બનશે."

મીસીસ પ્રાંટે અ'તેમાં પાતાના સબ્ધાને ''બ્લેક શેશ''ને---અરજી કરી કે; આ બધું થતું રાકવા આપણે આપથાથી બનતું બધુ કરતું એજ મ્યાપણી કરજ છે.

સુખ માટે જાપનીઝ માતાચાની લડત

📗 કીયામાં તા. ૨૭મી એામસ્ટ જાપનીઝ માતાઐાની કોંગ્રેસનું ખીજી 🥏 Ь અધીવેશન બરાયું હતું. દેશ પરદેશની બે હજાર સંસ્થાત્રાના ત્રણ હજાર પ્રતીનીધીએ છે તેમા હાજરી આપી હતી.

પ્રમુખ શ્રીમતી નાડશુ કાવાસાક પાતા ના ભાષણમાં જણાવ્યું હતું કે; ''કેલા સુ≰માં ≰ારીસમામા નખાયલા એટમ ર્ભાંબધી જાપનીઝ માતાઍાને અને જનતા ઢજી બાેગવવું પડે છે. આથી હવે ભપનીઝ માતાએ!એ ભગૃત થઇ પાતા માટે તેમજ ભાળકા માટે પાતા ના અવાજ ઉઠાવી લડત ઉપાડવાના સમય અવિ લાગ્યા છે."

આ અધીવેશનમાં બાળકાની સુખા ≱ારી, માતાઓને સુખ અને શાંતી, તથા શાંતી અને આર્યીક ઉજતી એ ત્રણ વિશયોની ચર્ચા કરવામાં આવી

હાયડ્ડોજન અને એટમ બાંબના

આ ક્રોગ્રેસની કાર્યવાહક સમિતિના અધી**વે**શન જે ભરાયું હતું તેમાં જે પ્રતીનીધીએ એ ભાગ લીધા હતા તેમાના કેટલાક અના અધીવેશનમાં આવ્યા હતાં.

બાપુ સ્મરણ

૧૯૨૧ની સાલમાં ઢાંગ્રેસની મહા समितिन भेाडमान्य टीणंडना रमारङ માટે એક કરાડ રૂપિયા ઉઘરાવવાનું દરાવ્યું હતું.

એક દીવસ 🛋ક ભાઇ ખાપૂછને આવીને કાળા શી રીતે ઉઘરાવવા એની વાતા કરતા ભાલ્યા: "આપણા પ્રાંતની મુખ્ય મુખ્ય નાટક કંપનीचे। મળાને પાત પાતાના સારામાં સારા માવા પાસના કાયદા કરવા જોખમ વિરાધ કરવા વિશ્વની કેશ્રિસનું બીજી નટા દારા કાેે સાર્ફ નાટક ભજવે તે[ં] પણ હું મારા નિયમ ન તાેડું.''

ઇતિહાસને અહત્વ ન આપા

વિનાખાછ

લાસ શીખવવાની જીમે-દારી લીધી છે. જે મેરી ગયા છે, તેઓ સારી રીતે પાર ઉતર્યો છે. તેા હવે અમરતા તે લાકાના બાર આપણા શીર પર શા માટે? કતિ≰ાસને **क्षार**णे रलपुता विद्द भराहे, भराहा વિરૂદ્ધ શીખ, જોધપુર વિરૂદ્ધ જયપુર **આદી** કુસંપાના અને દુશ્મનાવટના દ્રશ્યા સરજાય છે. અને પુરાની ખુસાઇ ગએલી સ્મૃતીએ। કરી જાગે છે. હાલમાં જે મુંબઇમાં 'ઝગડા થયા તેની પાછળ આજ કર્તીદાસ નિષ્ઠા મા ર્ધતીહાસ પૂજા છે.

આપણા પૂર્વજોએ પ્રતોક ક્ષેત્રમાં €ત્તમમાં ઉત્તમ પ્રૈથાે લખ્યા. ફા⊎ એમ આંત્રળા નહીં ચીંધા શકે કે સંરકૃત ભાષામાં અમુક વિશય પર કાંઇજ લખાયું નથી. પણ તેમાં એક અપવાદ છે અને તે ઇતિહાસ. પુર્વ નોએ કતિહાસ પર કશું જ લખ્યું નથી તે એટલે સુધી કે શંકર, રામાનુજ આદી પુરતકા લખતાં પહેલા પાતાના ગાપનુ નામ પણ લખતાં ન્દ્રાતા. તેમના જન્મ યા રદ્દેકાનુ વિશે પણ કશું ન મળી શકે. - આ કેવળ શું અકસ્માત હતા ? 🕻 પછી वियार पुर्वं इंतु इ। ध दुं? धति-હાસના ખારામાં પુર્વજો આટલા..ખધા ક્રેમ બેદરકાર રહ્યાં? એનુ કારણ એ છે કે, તેએ કતિહાસને વ્યક્તીથી વધુ મહત્વ નદ્દાતા આપતાં.

દીવસે બાપુ થિયેડરમાં આવે તે৷ ઐ ખેલની બધી કમાણી ટીળક સ્વરાજ ક્રુંડમાં અગાપવા તકથાર થાય. અગ રીતે હજોરા નહીં, લાખા રૂપીયા મળી શકે ³⁰મમ છે. કારણ કે ટીક્રીટાની કિમત મનમાની રાખવાની છે."

ચા સાંબળોને ખાપુછ તરત જ એાલી ઉઠયા: "એ ન ખને. 🐇 કદી ધંધાદારી નટાનાં નાટક જોવા નથી करता. डांध हराड इपीया आपि ता

"હાન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૧૪ સપટેમ્બર, ૧૯૫૬.

સ્ટ્રાયડમનું વિરાધા ભાસી બાલવુ

વર્ડ રીપાર્ટ" કે જે વ્હાળા છીએ કે, આ સત્ય નથી. પ્રમાણમાં આર્થીક અને ઉદ્યોગીક જો આ સત્ય હેાત તો વડા ક્ષેત્રમાં પડેલા અમેરીકના વાચે પ્રધાન મકકમપણે કહી શકત 🕏 તેના ખળરપત્રીને સુલાકાત કે; આંક્રિકના પાતાની ઉન્નતી આપતાં વડા પ્રધાન સ્ટ્રાયડેમે કરવાના કાર્યમાં અમને મદદરૂપ . કહ્યું કે, "આદ્રિકનાને નાગરીક નથી બનતાં. -ના હઠાે નથી આપવામાં આવતાં કારણ કે તેએ માટી સંખ્યામાં હ્રજી પછાત છે. અને અધીકાર ન આપવા એ તેમના લાભનું છે. આગળ જતાં તેઓએ કહ્યું કે ''ઇલાયદાપણું જ તેઓ માટે એક આશા લાચે માર્ગ છે."

આ દલીલ નાગરીક માનવ હિટાંન આપવા માટે જો ચલી હાય તા એના અર્થએ કે, આદ્રિકનાં પંચીમી છવત વધુ પ્રમાણમાં અપનાવ્યું હેાત તેા તેઓને નાગરીક હકાે મળત. અહીંજ આપણા વિચારાની સાંખ વટ કરવાની જરૂર રહે છે. વડા પ્રધાન હંમેશા એ શુર વગાડે છે કે; ગાેરી સંસ્કૃતી વડેજ સાઉઘ અહ્યુંકા દેકી રહ્યું છે. ગાેરા સુધારાના આદર્શ મુજબ પ્રત્યેક ને જ્યાં સુધી નાગરીક હકઠેહ .નહીં આપવામાં આવે ત્યાં ગુધી અમારા મત મુજબ એક સારા રામાજની સ્થાપના આ દેશમાં થવી અશક્ય જણાય છે. હરગી જ અમા એમ કહેવા નથી ઇચ્છતાં ઢે ગાેરા સુધારામાંજ બધુ સારે છે.

સત્તાધીશા

પા ખારૂ તા એ છે કે; વડા પ્રધાન ઇચ્છતાજ નથી કે, અ.ક્રિકના પક્ષીમના સુધારા ગ્રહ્યું કરે; એએ એ પચુ. જોવા નથી ઇચ્છતા કે આફ્રિકના પ્રજા સત્તાકવાદી ળતે, અને એએ એમ પણ જોવાને રાજી નથી કે ળીન-ગારા ગારાની સમાન કંક્ષાએ પાતાનું જીવન ધારણ ઘઢે. ,આથી આવા સંતેગામાં સરકારમાં જવાબદાર ભયો સ્થાનપરથી આ-ક્રિકનાને કચડેલા રાખવા માટે આવા ખાટા બચાવ કરવા એ ઘણ ભાયં કર છે.

ખાજો પ્રક્ષ એ છે કે, વડા પ્રધાને બહુ ઉત્સાહથી પાતાની નીતીના વખાણુ કર્યા છે કે, ઇલાય દાપણ એજ પ્રત્યેક જાતી માટે પાત પાતાને માર્ગ ઉત્તતી કરવાનું વ્યાજગી ક્ષેત્ર- છે.

. જો આદ્રિકના, એક બહુમતી કામ તરીકે, પાતાના ધારણેજ જીવન ઘઢે, તેા સૌથી પ્રથમ ઐને અંજ કચ્લું રહ્યું કે ગાેરા સામે યુદ્ધ માટે તઈયાર થવું અને ૧૮૩૮માં દક્ષિણ આફ્રિકા આથી કેટલાંક પ્રશ્નો ઉઠે હતું તેવું ફરી કરવું. સાઉથ છે. સૌથી પ્રથમ એ પ્રદેશ ઉદ્દેશને આફ્રીકનાની પાતાની જે સંસ્કૃતી છે કે; પશ્ચીમ સુધારા અપ નું ધારણ તે સમયે પાતાને ઉન્નત નાવતા નથી તથી જ આફ્રિકના કરવા માટેનું હતું તે ૧૮૩૮ ને નાગરીક હકાે. ન આપવામાં ની બારવાર અને ૧૮૩૯ની ઇંગ્ર-આવતાં હાય તા, તેઓને તે લીશ વાર વખતે નાશ પામ્યું. રવીકારવા માટે સમજાવવાના તે વખતે જે ધારણ ઉન્નતી માટે પ્રયત્ન થવા જોઇએ કે, તમે આદ્રિકનાએ સ્વીકાર્ય હતું અને પશ્ચીમ સુધારા સ્વિકારશા તાજ જો તે સારૂ હતું....નેશનલીસ્ટ તમને નાગરીક હકા મળશે. પક્ષના ઘણા નેતાઓ સારૂ માને એમ છે–તા ડીંગાંસ અને કેશવાયાના

અને આફ્રિકન ખાળકાે સામે તે આદર્શ તરીકે મુકાવા જોઇએ, ધડા પ્રધાને હજી આગળ વધતું પડશેત ૧૮૩૮માં અને ૧૮૭૯માં આફ્રિકના પાતે જ પાતાનું ભાવી ઘડનારા હતાં. ત્યારે ગારા માનવ તેમને માથે કાયદા લાદવા માટે નહાતા. આથી પ્રગતી માટે તેને કરી પાછુ એ મેરીકાનું એક વર્તમાન સુધારા સ્વીકારવા આપ્રીકના પાતાના દેશમાં પાતાનું સ્વામીત્વ પત્ર ''યુ. એસ. એન્ડ ખુશ નથી. તેા અમે કહીએ સ્વીકારલું રહ્યું. વડા પ્રધાનના **ન્યાયશાસ્ત્ર**થી ઉલરા એવુ અનુમાન ખંધાય છે કે, ગાેરા સાઉથ આદ્રિકનાને અહીં પાતાનું ઘર કરી રહેવાની કરી જરૂર નથી કારણ તેથી આફિ માગ માં પ્રગતીના કનાના અઠડામ હ્યા થવાના શંભવ છે.

પણ આપણને અળર છે કે, વડા પ્રધાનના મનમાં ઉંડે ઉંડે પણ એમ નથી કે, ગાેરા સાઉથ આદ્રિકનાને પાછા ગાેરાથી વસાયેલા ૈ ખંડમાં જવાનું કહેલું.

તાપઝીશું કામ એ બે વિરુદ્ધ શુરા કાઢે છે? કારણ અંતર માં તેઓ સમજે છે કે, એક મનુષ્યે બીજા માનવ ઉપર જુલમ ગુજારવા એ ખાંદું છે. તેએ! એ પણ જાણે છે કે, રંગીના માટે ઇલાયદાપણ દુષ્ટતા ભરી રીતે ખાંહું છે. તેઓ વધુમાં એ પણ જાણે છેકે, છે. અને એજ આજનાે એક ળનશે.

સવાલ છે કે: દૂનીયામાંથી ઇંલાય દાપણ અને દુષ્ટતાના નાશ કરી નાખવા કે જેથી તે ક્રી ઉગી ન નીકળે. વડા પ્રધાન આ જાણુતા હાવાથી ગભરાટ **અને** ખ્ડીક અનુભવી રહ્યા છે. એએા . જાણે છે કે, તેઓ પાતાના દેશ ળાંધવાને ઉધે રસ્તે **દેારી ર**હ્યા છે, કે જેના અ તમાં વિનાશની ઉડી ખીણ છે. નેશનાલીસ્ટ પક્ષ ના આગેવાના આથી વાકેફ છે પણ તેઓ જે માર્ગ જઈ રહ્યા છે ત્યાંથી પાછા વળવાની તેએા માં નથી હિમ્મત કે નથી શકતી. આમ કહેવું સત્યથી વેગળુ નથી.

આ માર્ગને ખદલવાના કાળને જેટલા વધુ લખાવાય તેટલા લ'ળાવી તે દરમીયાન વડા પ્રધાન આવા વિરૂદ્ધ શુરાે કાઢી દુનીયા ને જેટલી મુખ ખનાવાય તેટલી બનાવવા ઇચ્છે છે. ફરી_.એક વાર વડા પ્રધાન યાઠ શીખરો— જેમ એ પહેલા શીખ્યા કે, આફ્રિકન સ'સ્થાનાને ઉશ્કેરવા એ જોખમકારક છે—દુનીયાને હમેશને માટે ત્રૂખ ખનાવી નથી શકાતી. સાઉથ આફ્રિકાની મેાટી -સ'ખ્યાની પ્રજા માટે ઇલાયદા પણ ખરાષ, ક્ષ્યાર અને ખેડ-નાત્મ છે. જેમ ખેને તેમ જલદી, ખ્હાેળા વિચાર ધરાવનાર સારા સ્ત્રી પુરૂષાે ભેગા મળી આનાે. સામના કરે અને આ ઇલાયદા: પણાના સદાને માટે નાશ કરે ती ते आ हेश माटे तेमक वडा દુનીયાનાે મત તેમની વિરૂહમાં પ્રધાન માટે આર્શીવાદ રૂપ

સુએઝ નહેરનાે ઇતિહાસ

અમા જે વિધ સમસ્તનું ધ્યાન ખેંચતા સવાલ સુએઝ નકેરનું રાષ્ટ્રીયકરણા કરવાનું ઇજીપ્તનું પમલું છે. આ નદેર વિશે ઘણું જાણવા જેવું છે. .

સુખેઝ નકેર ઇજીપ્ટના મધ્ય બામમાંથી પસાર થાય છે. અને તે વ્યાધ: વાની શરૂવાત કછપ્ટે કરી પણ તે પહેાંચી વળી શકે એવી નાચાની રિયતી. : નક્રાેતી. આથી કેટલાક શેરા વે ચવા કાદયા અને માટા ભાગના શેરાે તે • વેખતના–૧૮૫૮ના—વડા પ્રધાન ડીઝરાયેલીએ ખરીદી અને ૯૯ વર્ષના પદો∞ પણ કરાવી લીધો. આ કરાર ૧૯:૮માં ખલાસ થશે. પણ આ પડેલા 🙌:' ઇજીપ્ટેઆ પત્રલું ક્રેમ ભર્લું ી

સુંએઝ નહેરતું ખાદ કામ ૧૮૫૮ - એના કરવેરામાંથી ૧ કરોડ ડાલર . માં શરૂ થયું હતું. ૧૦૧ માઇલ વરસના મળે છે. આમાંથી સાત ટકા લાંખી આ નવેર મજીપ્ટ દેશના મધ્ય મજીપ્ટને મળે છે. આ કંપની આદું માંથી પસાર થાય છે. પદાળાઇ લાખ શેર ધરાવે છે તેમાંથી વ્યોટન ૧૯૭ પીટ છે. ઉડાણ ૩૪ પીટ છે. સાડા ત્રણ લોખ શેર ધરાવે છે. આ નહેરમાંથી દર વરસે ૧૨થી ૧૪ ઇજીપ્ટની નાઇલ નદીનુ પાણી વાવેતરાં જવાળ આપી શકરો કે આ ઇતિહાસ કરી રચાવવા જોઇએ હજાર સ્ટીમરા આવળાય કરે છે. માટે ઉપયોગમાં લેવાંય તેવા ખંધ ખાંધવાની યોજના ક'છપ્ટે કરી હતી. તે માટે જોઇતા નાણા વિશ્વ ભેંક અને અમેરીકા તથા વ્યિટને આપવાનું ક્ષુલ્યું હતું. પણ કહેવાય છે કે બાંગડુ પરીષદમાં શ્રી નેહરૂને પાટલે નાઝરે ખેસીને આ મદદ મળતી ખાઇ છે. અને એને પરીષ્ણામે નાઝરે આ પમદ્ધું લયું છે. આ નહેર બાંધવા માટે એક લાખ વિસ હળ્તર ઇજીપ્શી મને એ જાન ખાયા હતાં.

થીટનના માછ વડા પ્રધાન જણાવે છે કે ઇઝરાયલમાંથી ૨૦૦ માઇલ લાંબી નહેર ખાદી શકાય છે. અને એ રીતે બિટનના જળ માર્ગ રેવતંત્ર થઇ શકે છે. છેલ્લા પાંચ વર્ષમાં આ કેનાલ કંપનીએ સુએઝના કરમાંથી ૩૨૦ કરાડના ચોખ્ખા નફા કર્યો છે. આથી આ નાણાની ખાણ સમી નહેર થીટનને મુક્લી ગમતી નથી.

પ્રિટારીયાની બાળાએ**ા તરફથી બે**ટ

[પ્રિ^{ટારીયાની} ખાળાએ કે એએા, ગુજરાતી અભ્યાસ શ્રી નિછાબાઇ મારતર પાસે કરે છે તેએ એ રહ્યા **ખંધનને** દિવસે ગેળવેલી બેટ રકમ માંથી પાઉન્ડ દશ ગુરૂછના પ્રાત્સાદન થી સ્વ. મણીલાલ ગાંધી રમારક કાળા માટે અમને માકલ્યા છે. બાળા भीतुं भा कार्य अमने अमारा काम માં પ્રાત્સાહન અાપનારું બન્યું છે. અને આ સંરથા માટે તેમજ ઓ છાપા માટે અમતે કાંક્રેક આશા - ખધાય છે. અમે બાળાએ(ના આભાર સાથે તે સ્વીકોરીએ છીએ. આ નો કે ઘણી નાની રકમ . છે પણુ નાની ખાળાએનું જે માનસ તેથી કેળવાય એજ માટી વસ્તું છે. અમે ઇચ્છું કે ખાળાએ પાતાનું નામ હાપામાં આવે એની ખડુ દેશ ન ધરાવે. બાળ मानसने की शिक्षी ते तरह रेजवे ते। બાવી પેઢી આજના જમાનાની જેમ ખાટા માટાઇ અને કિર્તીની લાલસા ધરાવનાર ન ખતે. અાજે જમાતે।

છે કે; છાપામાં નામ ફાટા આવે તો માણસ હરખાય અને નામ અને ફાટા માટે તે ગમે તેવા રદી છાપાઓના આસરા લે છે અને પાતાની વહાવા કરાવે છે. આજે આ પત્ર પણ બધા ના ફાટાઓ છાપુતું થાય તો એની નક્લા પણ ઉડતી થાય બાળ માનસ શિક્ષો કેળવે કે, માટા કાર્ય કરશો તો કીતીના તમારા કળશ આપ મેળે ઝળકરો. એને માટે તમારે સારા બનવું. આથી બાવી નાગરીકા ખાડી મેટા કથી બચશે.

બાળાઓ કહેવત જાણીતી જ હશે કે; આ દાયે આપેલા દાનની બીજુ હાયતે પણ જાણ ન થવા જોઇએ. એનું કરેલા કામનું અપણે કરેલા કામનું આપણેતે અબીમાનનું ઝેર ન ચઢે. આ ઝેરથી મનતે ળચાવવાની ઘણી જરૂર છે. એ કામ ગુરૂજીનું છે. બાળાઓએ બેગી કરેલી રકમમાંથી પ્રીટારીયામાં બેતા તરફથી ચાલતા ગીતા મંડળતે પણ છ પાઉડ બાળા એએ બેટ આપ્યા છે.

વિવિધ વર્ત માન

કેનીયામાં માનવ હકના ભંગ

ઇન્ટરનેશનલ લીગ એક હયુમન રાઇટસ સંસ્થાએ યુનાઇટેડ નેશન્સના મુંત્રીને કરીયાદ કરી હતી કે કેનીયા માં માનવ હકના ખરીતાના ભંગ થઇ રહ્યો છે. વધુમાં આ સંસ્થા જણાવે છે કે; માનવ હકના ખરીતાની છ કલમોના ભંગ કેનીયામાં કરવામાં આવ્યો છે. ખળજળરીથી મજૂરી કરાવવી, મજૂરી તે રીબાવવા અને હજરાને ઉપાડ જેલ કે પમાં રાખવા આ ત્રણ ખાંસ જીલ્મી રીતાના લાગવમ વાપરથી એવી બલામણ લીગે કરી છે.

સુરત આર્ય ભજન (સંગીત) મંડળ, હરણન

તા. ૨૧-૮-૫૬થી તા. ૨૮ સુધી ઉપરાક્ત સંસ્થા તરક્ષ્યી કૃષ્ણુ જયંતી નીમેત્તે અખંડ બજન અને કીર્તન સપ્તાહ રાખવામાં આવ્યા હતા. આ

. કાર્યક્રમમાં બાઇ ખેતાએ ઉત્સાહ નેર ભાગ લ⊎ મંડળને ઉત્તેજન આપ્યું હતું. પ્રત્યેક જણ પાતાના નિયત સમયે આવી પાતાના ભાગના સમય આપી બજન કિર્તાની અખંડ શુખલા રાખતાં. મેનાએ મંડળની સંગુવટ મુર્તીની પવીત્રતા અને આસ પાસ રવચ્છતા જાળવવા મ્ડ્રેનત ઉઠાવી હતી. ભાવા અખંડ સપ્તાહ આ દેશમાં પ્રથમવાર જ ઉજવવામાં આવ્યા છે. આથી શરૂવાતમાં સભ્યાને શંકા હતી કે આ સફળ થશે કે ઢેમ? પણ ઇશ્વર કૃપાએ ઘણા સાથ મળ્યાે હતા. પુર્ણાંહુતાને છેલ્લે દાવસે પણ વરસાદ દેાવા છતાં ઘણા ધાર્મીક ભાઇ બેતાએ સાથ આપ્યા **હ**તા. આ सम्तादना उरणन शहरने के म'हीरनी ધણી જરૂર છે અને નાગ**રી**1ા તે કાર્ય હાય ધરવા વિચારે છે તેના જલદી અમલ કરે એવી આશા અ'તાં વ્યક્ત કરાઇ હતી. શ્રીમાન કેશવભાઇ ભાષ્ય તરફ થી છેક્લે દીવસે મીષ્ટાત્ર બેંાજન ' ભક્તોને આપવામાં આવ્યું હતું.

યુવક માંડળ, પાર્ટ એલી-ઝાળેથ

ઉપરાકત સંસ્થાની વાર્ષોક મુંટણી સભા રવીવાર તા. ૨૨-૮-૫૬ના રાજે સવારે ૧૦ વાગ્યે શ્રી શુજરાતી સભા બવનમાં મળી હતી. પ્રમુખરયાતેથી શ્રી શાંતીલાલ ડાજ્ઞાભા⊌એ આવકાર આપતુ ભાવણ કર્યા ભાદ મંત્રીજી શ્રી સુણીલાલ દુલ્લભબા⊌એ મંડળના કાર્યતા હેવાલ રેજી કરી હતા, અને ખજાનચીએ મંડળના આવકળવકના હિસાસ રજી કર્યા હતા.

પ્રકાશન વિભાગ તેમજ પીલ્મ શિનેમા) સમીતી તરફથી હૈવાલા રુજુ થયા હતા. ત્રણે હિસાળા અને હૈવાલા સર્વાતુમતે પાસ થયા હતા.

તે પછી નવા કાર્યવાહ કાની ચુંટણી થઇ દતી: પ્રમુખ: પ્રાણુજરનભાઇ ભગવાન દાસ; ઉપ-પ્રમુખ: મણીલાલ રહ્યું છોડજી, મંત્રી: સુર્યં કાંતભાઇ ભગત છ; સહ-મંત્રી: દ્યારામભાઇ ડાલા ભાઇ, ખજાનચી: શાંતીલાલ રવજી ભાઇ, સ્ત્રાડીટર: છાંડુ ભાઇ ડાલાભાઇ. કપીડી : સંબ્યા: બીજલાલ જવાં જી અમે ઉત્તમલાલ રહ્યું છેડજી.

પુરતકાલય કમીટી (લાઇખેરી): દયા રામભાઇ ડાહ્યાભાઇ, મંછારામ રણ્-છાંડછ તથા સુનીલાલ દુલ્લભભાઇ.

ં પ્રકાશન (યુવક) કમીટી : છેાટુબા⊌ ડાથાભાષ્ટ, ઉત્તમલાય રથછાંડછ. થીજલાલ જવણ**છ, ગણીલાલ** ર**થ**-છેહજી, અમૃતલાલ ડાલાબાઇ, નગીન દાસ બાણાબ ઇ, રમણલાલ મરચંદ, ધીરજલાલ પ્રાગછ, માે**દ**નલાલ **ખ**લ-સ(રા, સુર્યકાંત બગતછ, દાત્રાદર રતનજી, ચુગીલાલ દુલ્લભભાઇ, જમ જીવનદાસ ભાંસદા, શાંતીલાલ ભાંસદા. માંડળતા વાર્ધીક સભારંભ તેજ દીવસે બપારેપ વાગ્યે રાખવામાં આ**∘**યા હતા. આમંત્રીછ વડીલાએ અને ગામ ના યુવાનાએ સ્તેહ સંમેલનમાં હાજરી આપી હતી. પ્રમુખત્રીએ તથા મંત્રી બીએ તેમના નિવેદના રજાુ કર્યાં **હ**તા. પાર્ટી બાદ મંત્રીયી સુ**નૌલાલ દુ**રલ**બ** બાઇએ પધારેલ બાઇએોને અંતકરણ પુર્વક ગાભાર માન્યા હતા.

અંતમાં, સભા, રાષ્ટ્ર ગીત**યા વાસે** જન થઇ હતી.

શુકકીપીંગ, ક્ષ્તકમ ટેકસ રીટન્સ', લા⊌સેન્સીગ, રેવન્યુ કલીયરન્સ અૃતે ક્ષ્તિસ્યારન્સ માટે મળા:

ગાર. વીઠ્ઠલ

૧૨ ખાર્કીલી આર્કેડ, ૩૮ માર્કેટ રફીટ, કારનર ડાયગાનલ અને માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોદાનીસખર્મ, ફાેન ૩૩–૧૬૫૪.

અર્થના

(મ'દાકાન્તા છ'દ)

(૧) ધેરાં ઘેરાં ગમન મહી કંઇ વાદળીએ છવાઇ, વર્ષો કેરાં પ્રશ્વ ગીતાં કેમ આજે વીલીન ? પૃથ્વી કેરા અસુર મતુને માર્ગ સારા જ રૂંઘે; ને આ લે! કે અતિ વિપદ દે કર્મના ખેસતારા. સત્તાના એ પ્રમત મદમાં તૃસ માંડ્યા વિચિત્ર; આ પૃથ્વને દુ:ખ મર્યા કરે આ સુરાના અતુજ.

સૂર્ય રસ્યાં વન ઉપવને આપ પાતે બિરાનો, રાહે ભુક્યા મતુજ વંશને આપ રાહે ચઢાવા; સંતાપ્યાંનું શરણ તુંજ છે, તુંજ પિચુવ કુપ, આવાં ત્હારાં સર્જન મહીં એક આધાર તું છે.

(૩) તે તિમ્ધું' છે અવિન ઉપરે સ્વર્મને લાવવાનું, તે નિમ્ધું' છે વિકૃત પ્રકૃતિ અંશ વિદારવાનું; તે નિમ્ધું' છે દુઃખદ પય આ વિશ્વતે કાપવાનું, ભ્યાપેલા છેા પ્રભુજ જમમાં દિવ્ય વિભૃતિ આપ.

(૪) તકેં કિધું' તું 'મુજ શરણને શોધનો પ્યારા મ્ઢારો,' ઐવાં એવાં વચન દઇને આપ આજે ઉદ્ઘારા; ઢે પ્યારા! તું કર કર ત્રહી પ્રેમને તું પરાવ, હૃષ્ટિ શું છે રે છવન શું ને માનવીનાં અજ'ફ્રા રૈ

(૫) રાધેરવામી! વિભુવર પ્રભેા! આપને પ્રાયિએ હંધ, શુદ્ધિ–શાંતિ અમ ઉર મહીં આપ પાતે પ્રયોજો; આ સંસારે વિકટ વનગાં આપ આરામ–રામ, હૈ પૃથ્વિ! તું રસળસ બને સર્વ ત્હારૂં જ કાંધ. ધી.

કાલ અને આજ

લેખિકા : ર'ભાળેન ગાંધી

લગ્નમાં પરાધીનતા

(ગતાંકથી ચાલુ)

લાગ્ય કરલું એમાં પણ એ પરાધીન છે. મા-ળાપ પરણાવે ત્યાંજ પરણવું પડે. છવન જેની સાથે વીતાવવાનું છે એની પસંદગી પણ એ ન કરી શકે. રમવાતું રમક્કું...જે થાડીવાર ટકે છે તે પછી ભાંગી જાય. છે તેની પસંદગી મા-ખાપ ખાળકને કરવા દે છે. પણ જીવન બરનાં સાથી ની નહિ. પરીચામે લગ્ન એક લેહરી સમાન થઇ પડે છે. તે લગુ(વાર તેા લાકડે માકડા જોડાઇ જાય છે. સ્ને**ડ**-લગ્નથી પરએ ફેટેડ લગ્નથી સ્ત્રીની રિયતિમાં બહુ ફેર પડતા નથી. કારણ ક્રે પુરૂષના માનસમાં ફેર પડેલા ઢાતા નથા. પતિ એજ સર્વોપરી બની જાય છે. રને**ઢ** લગ્તમાં જે ઘણીવાર 🕏તાવળથી પરણી નાંખે 🕏 તે નવરાશ ના વખતમાં પરતાય છે તે જે માહા તુર થ⊌ને પરણે છે તે પરણ્યા પછી શાકાતુર ખતે છે. ગાહને વશ થઇને પરણુનારની દશા ધણીયાર શાચનીય ખની છે. તેથી વધારે શાચનીય દશા ·'ઠીકરી ને આય જયાં દેારે ડ્યાં જાય" प्ते प्रमाञ्चे हो इर्रोने-मा-आप हारीने ખાકલે ગાંફા દે છે તેનાં થાય છે. મા-બાપ કેન્યાદાત દે છે. આ શબ્દ જ ખતાવે છે કે જાણે સ્ત્રી એ દાનમાં દેવાની જાણે વરતું છે. કર્રનીચરની જેમ પછી જેતે. એ દાનમાં મળે તે કાવે તેમ તેના ઉપયાગ કરે– મારે–કઢાડી સુકે–કેરાન કરે, કુદ્ધિષ્ટિરની એમ દાવમાં સુક્રે–હરિશ્રન્દ્ર જેમ ભર ખત્તરે વે'ગે. નળરાજ જેમ વગર વાંકે-અर्धी वारे-तक लय-हावे तेम हरी રક્રે-કા⊌થી કશું કઢેવાયજ નહિ... ઋાર્થુ કે પરણીતે લાવે લેા છે તે? સ્ત્રી ની દશા નાકર કરતાંયે ખરાળ–રસાેેેેેેેેેેેેેે દ્વે.ય તા એક્લી રસોઇજ કરે, આવા દ્વાય તા છાકરાં જ રાખે, **નાકર** વાસણજ માંજે-ડ્રાઇવર ગાડીજ ચલાવે –જ્યારે અીને તાે બધુજ કામ કરલું પડે. ઘરતું કામ કરે–રાંધી આપે કપડા ધુએ-વાસચુ માંજે બાળકાને જત્મ આપે-3છેરે-પતિના દુકમ માને –પ…સ ઐનાથી તાે કંક ઢાંકનાન ય.ષ-ગુલામા આગળ યુગમાં વેચાતા તે ખરીદાતા તેમ નારીની ખાખતમાં છે. ⊋ वार परध्नार परध्नी ज्नय मा-ખ.પ દાન દ⊎ <u>જ</u>ાય **રે**–પ**છી** ત્યાંથી **છુ**ટવાની વાત નહિ...ને ગમે તે છે**ા**જો નાખે તાપે ઉકારા કરવાના નહિ... **અાવી હાલત કાલ સુધી હતી.** આજે પણ ઘણી જગ્યાએ છે-પરંતુ આશા

રાખીએ કે આવતી કાલ એવી નહિ

વ્રત નિયમા

આ પણ ખધાન સ્ત્રીઓનેન કરવાના ॐावत छत्रत बटुसः वित्रीवत-लया पार्वातनुंत्रत-रात क्या-के धरे ते સ્ત્રીએ. પુરૂષ માટે કાઇ વર્ત નિયમ જ નહિ. ક્રેમ. એ શું ઉપરથી બધુ કરીતે જ અયતથે છે કે એને જરૂરજ નથી? **ખીચારી સ્ત્રીને પતિ 'દેવના ક**શ્યાણ માટે બધું કરવાતું કારણ કે લત્તા જેમ એના આધારે અપ'મ ખનીને જીવવાનું છે તે? પ્રેમથી નહિ, પણા બપથી કરવાનાં…શું ઢાલત વેતા ઓંચાના!

ચિન્હાે

ચિન્હા જાઓ-સ્ત્રીઓને ક્રેટ કેટલા ધારણ કરવાના હાય છે? એને કંકુ તા ચાંલ્લા જોઇએ. લગ્નનું કર્કું-મ મળ સુત્ર-કપાળમાં સે થામાં સિંદુર... કુંવારી સિંદુર ન પુરે–મંગળ સુત્ર ન પહેરે. વિધવાથી ન પ**હે**રાય-વિધવા ના કપડા સફેદ કા કાળા--આગળમાં <u>લાઠાણામાં માથે મુંડન પણ કરાવતા</u> –હ્ૐ કરાવે છે. પરંતુ એ જતું જાય છે. એ કુંવારી દેાય ત્યારે કન્યા પછી અં. મૌબાગવતી કહેવાય. કહેવામ: વિધવા ચાય તેં ગંમા સ્વરૂપ _સ્ટ્રેજે પ્રક્ષ થાય છે કે–પુરૂષતે કંઇ િરોષણ નહિ, કંઇ આબૂષણ નહિ. એ રાંડેલા-માંડેલા-ક વારા-ખધું જ સરખું ? અનિજ બધા નીશાનીએ! ? શો માટે ! દુનીયાને કહેવા કે જીએ અા √વધવા જાય–આ સધવા જોય–આ કુંવારી જાય-શા માટે-મા બધું કરવું તે ખુંદીયા જોઇએ તેા સમજી શકાય એવું નથી. (નવી રીત મુજબ બધી જ બેતાને શ્રીમતી લખવાના રીવાજ છે.)

વૈધવ્ય

પતિ મરતાં પતિન સતી થાય-ખીયારીને મને કમને ભેગી ખાળા દેતાં -ते दाप वे।प-रे यीयीयारी न संभ-ળાય માટે ઢાલ નમારાને ત્રાંસા વગાડતા. આમાં પણ પુરૂષને એજ ભય દશે 🥻 પાછળથી અરી પવિત્ર રહે કેન રહે. એતું નામ બમાડે-માટે-બેગીજ ખાળવી કે પંચાત નિર્દેશ ને નામ અપ્યું આને સતીનું-પવિત્રતાનું કે આ લાેકને પરલાક પંચુસાથે જ જાય.- પશુપર લાકમાં સૌ સૌના કર્મ પ્રમાણે ગતી પામે છે–સેમાં ખળવાથી બેગું જ જવાય છે એવું કંઇ થાંકુંજ છે? ने कवार्त है।य ते।ये-मे स्त्री कवा માંગ છે કે નહિ તે તો અને પુછી

સારૂં છે 🤰 આ પ્રયા–હવે સમુળગી નાશ પામી છે તે ફ્રાઇ આ જુલ્મ કરે તા દંડ થાય 🗣.

OPINION

વિધવાને કહેવામાં આવે છે કે "જે સ્ત્રી પનીના મૃત્યુ ખાદ પતિમાંજ પરાયચ્યુ રહે છે, પતિનું જ વત પાળે છે. તેજ સ્ત્રી સાક્ષાત પૂર્યરૂપ 🕽. તપરૂપ છે, રવર્ગફ્રય છે, સ્ત્રીને પતિ તેજ દેવ છે. તેજ તેની ગતિ છે.'' સમજ્યા પણ વાધુરને કંઇ નથી કેવું. 🔊 તેા પેલી ની ચીંતા હજી ખળતી હેાય ત્યાંજ **બીજીને માટે નક્ષ્યા કરી શકે છે** તે બાળા તે આવીતે–લાપસી ખાઇ **શકે** છે...આથી વધારે અસમાનતો કલ્પી શકાય છે!

કહે છે કે દેઢ લગ્તની વિધવાને પુનર્લગ્ન સમું પુરુષ નથી અને સ્તેહ લગ્તની વિધવાને પુનર્લગ્ત સમું પાપ નથી, ખરી વાત છે પણ ધારા 🍹 રતેઢલગ્તની વિધવા પરણીને તરત જ થઇ દેવિ તા ? 🖛ને જીવન સાથીની જરૂર દેખાય તા ? ક્રજીયાત લગ્ન ને ક્રજીયાત ગૈધ૦૫–આ ખન્ને ખાટા છે.

ડાશી કુંવારી રહે નહિ—એ કહેવત પણ ખાડી છે. કવિ કલાપીએ... "વિધવા ખેન બાબાને" રૂઢી શિખા મણ આપી છે ''ગૈધએ વધુ વિમલતા **ઝ્ડ્રેન સૌભાગ્યર્થ ક**ંધ ''**અ**ાજ કવિ ના'' હદયમાં ''હદય ત્રિપુરીની'' મહ-મથળ જાગી ત્યારે-આ વિચાર ન્દ્રોતા આવ્યા ? શું ખડ્ડેન ખાખા માટે કાયદા એક જાતના ને પુરૂપ માટે તદ્દન જ જુદી જાતનાે કવિ કવિ **હ**તા तेथील ते। लाज्जे राधीका छवतां... શાસનાને પરણી ખેઠા-ને બહેન માળા ને ગૈધવ્યની વિમલતા **સમજાન**તા **હ**ર્તા. કરેવાનું કંઇ તે પાતે કરવાનું કંઇ... આ છે પુરૂષ સમાજતું માનસ.

ભવ્ય ભુતકાળ

- ગુતકાળ **ભ**૦૫ **હ**તા–પ**ર**ંતુ **ગ**ક કાલતા ચ્યાવીજ હતી. ચ્યાજ પચ્યુ લમભગ આવી છે છતાંય ઘણું યે સ્ત્રી એાની સમાનતા માટે થઇ રહ્યું }ળવણી તે બીજા અનેક ક્ષેત્રામાં સ્ત્રીએ**ા** સારા ભાગ લઇ રહી છે તે...સ્ત્રીએાતે समान अधिकार आपता अनेक कायहा ઋો પણ પસાર થ⊎ રહ્યા છે. છતાં એ જીન માનસ ધણાનું છે ને પુરૂષેા તેમજ જીતવાણી સ્ત્રીએાપણ સ્ત્રીએાના લાભના કાયદાની વીરૂદ પાતાના અવાજ હજી 🕏 કેરાવે 🗟 . આવાઓની આપણને દયા આવે છે...બીજાં શું કહીએ. યુગના એ ધાષ્યુને પથ્યુ એ એાળખતા નથી. એાળખવા માંમતા નથી—છતાં યે સફભાગ્યે આગળ : પડતા ને પ્રગતિશીલ માનસ ધરાવ-નારાએં અગજે ઘર્થકરી રહ્યાં છે ને ઓએાની રિર્યાત સુધરતી જાય 🕏. તેમાં જરાયે શંકા નથી. અને સમાનતા , 1148 द्वा हिस्साटा प्राक्ति ग

યાગ્ય તથી થતું. સ્ત્રીતે ફેળવણી ત જોઇએ—હક્કા ન જોઇએ. **વાર**સા હાક્કનહિ – ધન પર માલીકો નહિ... આ બધું અાપશા તાે⊸એમાં અનેનું જ કલ્યાણ નથી. એટલું જ મહિ પથ નિરવંશ થાશે. તે સમાજની રિથતિ **ખમઢી જ**શે. ∗**આવાઐાને આપ**ચે એટલું જ કહીએ કે-અમારે-તમારી સાથે હરીકાંઇ નથી કરવી, વેરતી વસુ **લાત નયી કરવી...અમારે કકત અમા**રે ગુમાવેલું સ્થાનજ પાર્લું લેવું છે-ગૃદ માં કુડું બમાં, સમાજમાં-તે દરેક કાર્ય-ક્ષેત્રમાં-સ્ત્રીની બાવના શું છે તે ટાગાેર નાં શખ્દમાં કહીનેજ 🖚 લેખ પુરા

હાજર જેવાખી

અક બીન-ત્રારા≥માની બસ ચીકાર બરાયલી હતી તેમાં એક માક્રિકન પેસે જર ગઢતા **હ**તા તે ં એક ગારા ખસ કંડકટરે પેસે જરતે મીજાજમાં જાણાવ્યું ''go to hell'' ''તરકમાં જાં' પેસેંજરે દંડાસધી જવાય આપ્યા, હું ત્યાંથી જ પાંછા ક્ફં છું એ જોઇને 🏗 ત્યાં પાટી છું ed "Only for European" વ્યકૃત ગારા .માટે." (આ ઘટના સત્ય છે.) .

્કવિવર ટાગારે ચિત્રાંગદાને ... મુખે-આ શબ્દા-અર્જુન પ્રત્યે બાલાવ્યા છે કુ પહું ચિત્રાંગદા-દેવી યે નહિ-સામા -ષ રમણીયે નહિ, પુજા કરીને માથે પણ આખરે તા પુરુષ જ હતાને! ને ગુણ રાખા તેવીયે નેહિ. અવમસ્યુનાં કરી ભરણ પેાપણ આપી પાછળ પકેલી મુદ્દા તેવી યે નહિ પણ સંકટને માર્ગે –મતે પાસે રાખશા, શુઢ ચિ'તામાં જો ભાગ લેવા દેશા, કઠ્યું ઘતામાં સહાય થવાની અનુમતિ આપશા સુખ-દુ:ખમાં મતે જો સહવારી કરશો લાજ મારા ખરેખર પરિચય પામરાા."

> પહેલી વાર જો કાઇ તમને દેશા દે તા દગા દેનાર દાયને પાત્ર ગયાય, પણ બીજી વાર એ તમને દર્ગા દઇ જાય તા એ માટે તમે પાતે જ દાવિત ગણાવ.—(એક રમાનીયન કહેવત.)

જોઇએ છે અનુલવી ગુજરાતી શિક્ષકે -

દ્રાંસવાંલમાં સ્પ્રીંગ્સ ખાતે" **અાવે**લી શ્રી નેહરૂ ગુજરાતી શાળામાં ગુજરાતી તેમજ હીંદીના અનુભવી શિક્ષક જોઇએ છે. પુગાર લાયકાત પ્રમા**ણે અ**ાપવા માં અાવશે.

अरल्डारने पेताना अक्पासने। તેમજ અનુભવના પશ્ચિય આપવા નુધ્ર વિનંતી છે.

પા. એા. ૧૬૯, ભગુભાઇ પર**લુ**ભાઇ સ્પ્રીંગ્સ, ડાહ્યાભાઇ લીખાભાઇ ુમા, મુંત્રીએા. , , સંસ**્**યાલ

KM.Lodhia

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

ળાવિસ કેરટ

સ્ત્રોનાના દાગીના ખાસ અમારી જાતી દેખરેખ નીચે અમને અપોયલું કામ સંતાયુપામે એવા રીતે કરીયે છીએ.

ત્રક્ષેસ, જીદી જીદી હીઝાં⊍નની ખંગડી અછેદા, સાડીની પીન, વીંટી ખક્કલ ત્રેરીંગ વીગેરે બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

Phone 332651

P.O. Box '1549 .

Tel. Add ENBEEDEE.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

33 West Street, JOHANNESBURG.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

રેશમાં તેમજ સુતરાજ કાપક, લુલન જર્સી, લુલ, બાળકા માટેના નત નતના માલ, ઘર વપરાશ માટે તેમજ લગ્નાદિ પ્રસંગાએ શંણગાર માટે રીબન વગેરે માટે અમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા બલામણુ છે.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ,

જોહાનીસળર્ગ.

બાકસ ૧૫૪૯.

ધાર્બીંક પુસ્તકાે

વિતાભા ભાવે કૃત ઉપનીશદ ગીતાજી વિગેરે ધાર્મીક પુરતકાના શ્લોકાપર પ્રવચન.

ઇશાવાસ્ય વૃત્તિ (ઉપનીશદના શ્લોકા) ૧ ૬ ગીતા પ્રવચન ૩ • સ્થિતપ્રગ્રદર્શન (ગીતાજીના બીજા અધ્યાયના શ્લેકા) ૪ • મધુકર (લેખાના સંત્રહ) ૪ ૬ જીવન દ્રષ્ટી (,, ,,) ૩ ૯

Obtainable:

INDIAN OPINION-P/Bag, Durban, Natal.

પ્રેમ, લગ્ન અને મૈત્રી

ને લગનું સાહિત્ય

છેલ્<mark>લી મેલમાં</mark> આવ્યું છે.

સ્ત્રી પૂરૂપ મર્યાંદા હ ૧ ૧ લગના આનંદ ૧૨ ૧ ઈગ્લીરા શિખવા માટે Learn English through easy Medium of English. ૧૦ ૧ સીનેમા સંગીત (૫૦૦ સુદી હાઢેલા સીનેમાના ગીતાના સંમદ) સેંદ્ર ૧૦ ૧ પરી મહેલ ૧૨ ૧ ઘરની શાણી ૩૨ ૧ દાંદી માર્તુ ગેંદુ ૧૮ ૦

મ આ સિવાય સે'ક્ડાે સારી નવલ ક્યાંમા સામાજક ગુજરાતી પુરતકા વ્યાજળી દામે અમે વે'યાએ છાએ.

ખપા જાતના હિંદી પુરુતકા, તેમજ ઈતીહાસીક પુરુતકા અમે

D. ROOPANAND BROS.

વે'ચીએ છીએ.

MUSIC SALOON AND BOOKSELLERS

Pi.one 20707. — 85 VICTORIA STREET,

P.O. Box 2524. DURBAN. P.O. Box 2156

Tel. Add.: "Bhaisons"

Phone: 28298

K. HARIBHAI

(ESTABLISHED 1905)

Wholesale Produce and General Merchant.

Importer of all kinds of Eastern Produce.

We buy all kinds of S.A. Produce for Cash.

Special offer of the following best quality Imported goods. (Open Stocks)

			-
		per lb.	per lb.
	Oily Toordhall	1/3	1/Grade Loose Tet 4/3
,,	Chana dhall	rid.	Severdham Sopari 7/-
Pure	Charaflour	1/-	S.B. Nuts No 2 2/6
**	Urad Flour	1/7	Jeera 2/-
•	Urad Dhall	1/3	Variari (Soomph) 2/-
	Moong Dhall	1/1	Mustard Seeds 2/-
	Whole Moong	6d.	15 d. C. 1
	Whole Urad	64.	100 -1 11
	Special Peadball	rod.	1, (0)
	Ordinary Pe idhall	7d.	Pare Chillie Powder 3/-
	Egyptian Rice	tod.	Pure Haldi Powder 2/-
	Whole Bk. Masoor	7d.	Cocoanuts (Fresh Waters)
	Masoor Dhall Red	1/-	47/6 per bag of 75
	Tamarind (Amli)	3/3	ALL ORDERS TO ACCOMPANY CASH

Prices f.o.r. Durban.

We are Stockists of all varieties of Dried Beans.

We supply best Natal Ginger—Price on application. Prompt attention given to Country orders.

Trade inquiries invited.

Note our Add.: 81 Victoria St., DURBAN.

હંમેશ કરતાં આજે બધાના હૃદયમાં આપવાના આનંદની લાગણી વધારે દેખાય છે. દુશ્મનને આપવાની સારામાં સારી વરતુ તે ક્ષમા લાવ, મીત્રને માટે પ્રેમ, તમારા આળકા માટે સાચા રાહ, પિતા માટે ગવે અને માન, માતા અભીમાન લઇ શકે તેલું આચર્રણ, તમારે પાતાને માટે આદર, અને બધા મનુષ્ય માટે દયા અને ધર્માદા.

— ત્યાર~~ે~~ —

તમારા વહાલા પ્રિયજન માટે શું ?

તેમના લલા માટે તેઓની આફતમાં મદદગાર થાય તેવી

ન્યુ ઈન્ડીયાની જન્દગીના વીમાની પોલીસી

એ એક ખરેખંર સાચી બેટ છે.

ઉપલા વીમાે લઇ તમારા વઢાલાઐાને તમાે આનંદ આપી શકા છા, અને અમાે તમારી સેવા કરી અનંદ લઇ શકીએ, છીએ. વીમા બાબતની સાચી સલાહ અમારી પાસેથી મેળવા.

—ધી—

ન્યુ ઈન્ડીયા ઈન્સ્ચુરન્સ કુા. લી.

રૂસ્તમજી, (પી.ટી.) **લીમીટે**ડ

૧૪૦ કવીન **સ્**ટ્રીટ, **ડર∪્યન ∸ નાટાલ**.

Telephone: 20951

177 Grey Street DURBAN.

Bhagat's Vegetarian Lounge

(Prop: G. IL. BHAGAT)

Ghee Sweetmeat Specialists

Receptions and Wedding Parties Catered For

****

ટેલીશેન ઃ ૨૦૯૫૧ ૧૭૭ ગ્રે સ્ટ્રોટ હરભન.

ભગત્સ વેજ્ટેરીયન લાઉજ

(માપ્રાયટર: છ. એલ. ભગત)

ઘીની મીઠાઈએોના સ્પેશ્યલીસ્ટ

મેળાવડાએા, લગ્ન પ્રસંગાએ અમે મીઠાઇએા પુરી પાડીએ છીએ.

ધીરૂભાઈ પી. નાયક

છુક્કીપર, મુસાફરી, વીમાનાં અને જનરલ એજન્ડ

હીંદુરતાન અગર દુનીયાના કાઈ પણ ભાગની હવાઈ દરિયાઈ અગર જમીન માર્ગે મુસાફરી કરવા ઘેર બેઠાં અમારી મારફતે સુકીંગ કરાે.

છંડ્ગી, આગ, ચારી, દુકલા, અક્દમાત, પ્લેટગ્લાસ, વિગેરેના વીમા અમે કતરાવી આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, હિસાબના ચાપડા લખાવવા રેવન્યુ ક્લીયરન્સ સર્ટીફીકેટ કે વેપારના લાયસેન્સાે પાંસપાર તેમજ ઈમામેશનને લગ્નતી બાબતાેમાં કંઇ પણ ફી લીધા વિના અમે મકૃત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ સ્યુવ્યુઅલ લાઇફ એસાેસીએશન ઍાફ ઍારદ્રલીયા અને યાહ'શામર ઇનશ્યુરન્સ કેપના લાુમાટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone: 33-9033. - 26 Barkly Arcade, Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

ફ્રેરનીચર! ફરનીચર!!` ફરનીચર!!!

ધાડરૂમ સુદ, ડાઈનીંબરૂમ સુદ, વાર્ડરાખ, ડરેસીંબ ગ્રેસ્ટ, સાઇઠ ધાર્ડ માણસ ડેસ્ક, સુક કેસ, દેખલ, તદન કોફાયત આવે ખરીદી શક્યા. જાતે પધારી લાભ ઘેવા ચુક્યા નહિ.

---બાેકસ, ટેબલ અને કીચન હરેસર---

એ હમારી દેખરેખ નીચે તર્ધચાર થાય છે. તેના રહાક હમેશાં તર્ધ-યાર રહે છે. માત્ર રાકડા ભાવાના પ્રાઈસ લીરડ મંગાવા અને વેપાર માંગલ વધારા.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG. PHONE 33-4691. BOX 2526.

યુનીલાલ બ્રધર્સે

હમણાંજ ખુલ્લા મુકેલા માલ!

ન્યુ ઇરા છાપેલી નીનન સાડીએ। દ્ વાર જરીની કીનારવાળી જ્યારજેટ ૪૫'' શી, ૪૯–૬ વારની શી. ૧૫–•

પાટલી પાલવ અને આખી ભાત વાળી

રેશમા છાપેલી સાડી

યા. હ–૧૦~∙થી ઉપર

મેવડી કીનારની સાડી ક્રેપ ૪૫''

વારની શી. ૩/૧૧ થી ઉપર

સુતરાઉ સાડીઓ છેલ્લી ઢળના ર'ગા અને છાપાે વાળી પાંચ વાર શી. ર૭–૬ યી ઉપર ં છ વાર શી. ઢ૯–૬ યી ઉપર

C.O.D. અને સ્પાલથી આવેલા ઍાર્ડરાને તુરત ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

જોઇએ તે સામ્પલ માકલીશું.

ચુનીલાલ પ્રધર્સ

(ત્રા.) લીમીટેડ

૬૩ વીક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, હરબન.

है।नः २४००३

પી. એા. બાકસ ૮૨૨.

Phone 22905

Tel. ADD.: "GANDABHAI"

The Home Of INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their POSTAL ORDER with their orders.

Write For Price List.

\$4545454545454545454545454545454

બહારગામના ગ્રાહેકાને ખાસ સુચના

એાર્ડર સાથે પારિટલ એાર્ડર માેકલવા મહેરખાંની કરવી. મીઠાઇની ક્રોંમત ઉપરાંત નીચે મુજબ પારેજ ઉમેરવા વિન'તી છે

> તા. રાઉશીયા શી. ૧-૦ રતલે. સર્ધન રાઉશીયા હ પૈની રતલે. શુનીયનમાં ૩ પૈની રતલે. પ્રાક્ષ્સ લીસ્ટ મંગાવેલ

154 GREY STREET, DURBAN.

લગ્ન પ્રસંગા માટે

∙અમને મળાે.

સુરતી જમણના અમે સ્પેશ્યલીસ્ટ છીએ.

શ્રી કેપીટનની અંગત દેખરેખ નીચે યુનીયનના અને રાેડેસીયાના કાઇ પણ ભાગમાં તમારે મુકાર્મે આવી રસાેઇ કરવાના અમે કન્ટ્રાકઢ લઇશું.

કેપીટન્સ ખાલ્કની હાેટેલ

(ધી કેાર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

્ગ્રે અને વિક્ટોરીયા સ્દ્રીટના ખુ**ણાપર – હરબન.** ફાેન નંબર ર૩૪૧૪ દેલીમામ: KAPITAN.

તાજું ઉમદા ફરૂટ

આંખા અળધ, લીલી અળદ અને સુરષ્ઠની માસમ ચાલુ છે. આદુ ૧૦ પેની રતલ, લસષ્ડ ૯ પેની રતલ. પાપા નંખર ૧ શી. ૧૦, નંખર ૨ શી. ૮ ૧૦૦.

કપુરી અને ચેવલી પાન બજર લાવ પાેરટેજ જીદું. બારકોઢ શી. ૧૦–૧ ડઝન; લાંબી અને સ્ક્વેર બારકોટ શી. ૧૧–૧ ડઝન.

રાડેસીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને બેલજીયન કોંગાના ઓરડરા **દપર પુરતું** ધ્યાન આપી કાઇ પણ વસ્તુ પરમીટ કઢાવી માક્લશું.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
 P. O. Box 251. DURBAN.

Jethalal's Mithai House

and

Vegetarian Caffetaria 86 Queen Street, Durban.

Telephone: 27780 — P.O. Box 2043.

Tel. Address: "SWEETMEATS"

અમારે ત્યાંથી બધી જાતની ચાજબા ઘીની બનાવેલી શુદ્ધ મીઠાઈ **મળી શકરો.***
આખે, દિવસ વેજીટેરીઅન ભાજન મળી, શકરો

લંગ પ્રાયંગે તેમજ પાર્ટીઓ માટે જમણની સગવડ કરી આપવામાં આવશે.

હાલ શુભ પ્રસંગે ભાડે મળી શકરો.

બાેડી^લગ અને લાેજીંગની સગવંડ

કાયમી બાેડ'રાને ખાસ પસંદગી આપવામાં આવશે. વિદ્યાર્થીએા અને રિક્ષિકોને વધુ પસંદગી આપવામાં આવશે. હાલમાં તા માત્ર પુરૂપ વર્ગ'નેજ લેવામા આવશે. એારડાએામાં નવું અને આધુનિક હ**પ્મનું** કરનીચર રાખવામાં આવેલું છે. દેશમાં જતાં અગર તાે દેશમાંથી આવતા ઉતારૂ**એા માટે** કુદુમ્બને રહેવા માટે રહેવાની તેમજ ખાવાની સગવડ કરી આપવામાં આવશે.

ઘરનું આયેલું અથાણું અને સારી જાતના પાપડ હંમેશાં તઇયાર **હાય છે.**

એાર્ડસ્થી શિખંડ અને દુધપાક બનાવી આપવામાં આવશે.

પ્રાઈસ લીસ્ટ માટે લખા.